

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izvenemši pondeljke.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravništvo: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Po sporazumu.

Rapallo je dobil svoj epilog. V nedeljo, dne 27. januarja je bil sklenjen v palači Chigi v Rimu sporazum med Jugoslavijo in Italijo. Uradna izjava pravi, da je to sporazum prijateljstva in njegov prvi del obsega celo protokol o sklenjenem paktu prijateljstva.

Kljub temu pa je jugoslovanska javnost skeptična, ker manjka sporazumu sankcija jugoslovanskega naroda. Te sankcije pa ne doživimo preje, dokler ne bo našim bratom v Primorju zagotovljen obstoj, dokler ne bodo tudi njih nacionalne pravice v polnem obsegu varovane. Zakaj kukavice bi bili, če bi mirno gledali, kako se preganjajo in mučijo naši bratje po krvi zato, ker so zvesti svojemu jeziku in svoji kulturi.

Zato ponavljamo še enkrat, Z Italijo sklenjen sporazum bo obveljal in bo v resnici pakt prijateljstva šele tedaj, kadar bo italijanski narod spoštoval načela velikega Mazzinija in dal našemu narodu vsaj to, kar mu je po svoji ustavi, po svojih zakonih dolžan dati.

Sankcija ravnokar sklenjenega sporazuma s strani jugoslovanskega naroda odvdi torej v prvi vrsti od italijanskega naroda in ne od nas. Samo sankcija jugoslovanskega naroda pa more potrditi oficijelno izjavo, da je sklenjen sporazum v resnici pakt prijateljstva. To si mora italijanski narod na vsak način dobro zapomniti!

Dobro pa je, da si tudi mi nekaj zapomnimo. Na dolgo in na široko se bo govorilo po jugoslovanskih listih o koristnosti in škodljivosti ravnokar sklenjenega sporazuma. Po našem skromnem mnenju pa so v tem oziru vse daljše debate čisto odveč, ker morebitna škodljivost ali odvisnost sporazuma je v očitni meri odvisna le od nas samih.

Ce bomo skrbeli za konsolidacijo naše države, če se bomo mesto fraz naravnost zagrizli v delo, da prelovrmo Jugoslavijo v močno in krepko državo, potem bomo tudi v Rimu uživali tak ugled, da bo Italija spoštovala svoje obveznosti in prenehala z vsemi intrigami v Budimpešti, Tirani in Sofiji in da bo vsaj v tem oziru rimski pakt št. 2 za nas v resnici pozitiven.

Ce pa bomo še naprej samo razbijali državo, če bomo še naprej postavili partizanstvo nad državo, kar smo doživeli v Ljubljani celo na predvečer podpisa sporazuma, potem seveda tudi 27. januar ne bo končni datum, temveč prisiljeni bomo k še žalostnejšemu in morda usodnemu sporazumu.

To je priprosta resnica, ki jo govori v nedeljo sklenjeni sporazum. In samo na tej resnici temelji bodoča usoda sporazuma. Nujno je, da si to dobro zapomnimo, kajti naša najbolj težka napaka je bila ravno stalno v tem, da smo vedno samo kritikovali, mesto da bi prešli na delo.

Cim težji je sporazum za nas, tem bolj bi morali vse svoje delo usmeriti k dvigu nacionalne misli, k gojitvi nacionalne požrtvovalnosti, zakaj samo na ta način moremo razviti vse sile Jugoslavije in jo pretvoriti v imponirajočo državo.

Italija sama je pokazala, da je to edina prava pot za nas. Samo pogledimo v zgodovino jadranskega vprašanja! Cim bolj je rasla naša notranja razdrapanost, tem bolj so rasle italijanske zahteve. Ne Wilson, ne fašistijska vlada, temveč naša notranja razbitost je bila glavni vzrok naših neuspehov.

Stretnimo se zato in mesto neplodnih kritik in obtoževanj na vse strani, pričnimo vendar enkrat z resnim delom in sicer z narodnim in ne partizanskim delom. Pa bomo skoraj v stanu, da se bo sklenjen sporazum točno izpolnjeval in razlagal tudi v naše dobro.

S partizansko špekulativnimi kritikami pa bomo dosegli samo to, da bo tudi novi sporazum doživel svoj epilog v našo škodo.

Zgodovine narodov namreč ne piše samo poedinec, temveč vse narod in vsak sporazum je plod nacionalne zavestnosti in to čutno ravno pri sedanjem sporazumu — bridko!

Klerikalne intrige radi Kmetijske družbe za Slovenijo.

Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo prepovedan. — Klerikalne laži o delovanju dosedanjega odbora.

Beograd, 28. jan. (BML) Kakor doznava naš dopisnik od g. poslanca Pucija, je minister notranjih del g. Milorad Vujčić po dolgem pritiskanju danes končno ugodil klerikalcem in odpovedal občni zbor Kmetijske družbe, ki se je imel vršiti 30. t. m. Odredil je, da komisar ostane in da se ne vrne več g. Jarc, kakor so to s početka klerikalci zahtevali. Zahteval je, da se mu pošljejo takoj poročila o delovanju dosedanjega odbora, ker so ga klerikalci napačno obvestili, da je v Kmetijski družbi 100 milijonov dinarjev zlouporabljenih. Kedaj se bo vršil občni zbor, bo odredil minister.

Beograd, 28. januarja. (Z) Danes predpoldne je bila v ministrski sobi na-

rodne skupščine seja vlade, ki se je bavila z vprašanjem francoskega posojila za oborožitev in z zahtevo opozicije, da se postavi poseben odbor za kontrolo trošenja tega posojila.

Nadalje se je v vladi govorilo o obnem zboru Kmetijske družbe v Ljubljani, ki bi naj bil v sredo. Ker je ugotovljeno, da obstoje v tej organizaciji velike nepravilnosti (??), je vlada sprejela predlog ministra notranjih del, da se ta skupščina prepove, a opravljanje službe v tej družbi se poveri od vlade postavljenemu komisariju. Na seji so se prečitale tudi brzojavna poročila Pašića in dr. Ninčića, katerih prihod se pričakuje za eden ali dva dni.

Skupščina sprejela francosko posojilo

Beograd, 28. januarja. (BML) Seja narodne skupščine se je začela popoldne ob 4. uri in pol. Na dnevnem redu je bila podrobna debata o zakonskem načrtu francoskega posojila.

Prvi je govoril posl. Sušnik (jugosl. klub), ki je zahteval, da naj vlada najprej predloži spisek stvari, ki jih hoče na račun posojila nabaviti v Franciji. Protestira proti temu, da bi po pogodbi o posojilu morali ves material nabavljati v Franciji, kar nasprotuje suverenosti naše države.

Za njim je govoril demokrat dr. Ilija Šumenković in naglašal, da je francoska vlada o toku pogajanj vedno obveščala francoski parlament, dočim hoče naša vlada, da se sprejme nek zakon, o katerem se ničesar ne ve. Opozarja, da nas je pogodba o francoskem posojilu spravila v spor z Anglijo in da je treba ta spor rešiti, za kar je posebno ugodna sprememba angleške vlade. Končno očita radikalni vladi razne afera in izjavlja v imenu opozicije, da bo glasoval proti posojilu.

Odgovarjal mu je minister financ g. dr. Stojadinović, češ da je parlament bil pravočasno o vsem obveščen. Da pa ne bi opozicija rekla, da smatra radikalna vlada patrijotizem ali prijateljstvo s Francijo kot svoj monopol, izjavlja v imenu vlade, da le-ta pristaja na izvolitev parlamentarnega odbora 9 članov, od katerih bi jih imela vlada 5, opozicija pa 4, toda le v slučaju, ako opozicija predhodno izjavi, da bo glasovala za posojilo.

Gospodarska konferenca v Zagrebu.

Zagreb, 28. januarja. (Z) Včeraj ob 9.30 je otvoril v Zagrebu predsednik zagrebske komore, Vladimir Arko, konferenco pridobitnih slojev iz vseh krajev naše države. Konferenca so se udeležili med drugimi tudi pokrajinski namestnik Cimic, zastopnik ministra za trgovino in industrijo načelnik dr. Krpan, delegat ministra financ g. Pintar in načelnik mestne občine g. Heinzl. Za predsednika konference je bil izvoljen dr. Juraj Vrbanič. Predsednik nato predlaga, da se pošlje pozdravna brzojavka kralju, kar je bilo navdušeno sprejeto. Predsednik se spominja izgube Reke in predlaga da se pošlje brzojavka Pašiću in predsedništvu vlade, v kateri se izraža protest zaradi izgube Reke. Nato se je prešlo na dnevni red.

Predsednik beograjske trgovske in obrtne zbornice, Milan Stojanović, je podarjal zavarovanje kredita za privredne sloje. Dr. Cimic je opustil ministra za trgovino in industrijo, ki je bil zadržan zaradi smrti svoje matere.

Dr. Krpan in zastopnik ministra financ sta izjavila, da vlada ni proti inozemskemu kapitalu. Podpredsednik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani, Ivan Ogrin, se zavzema za strokovno šolstvo. Ivan Rebek iz Celja je govoril proti oduševanju in zahteval, da se sprejme poseben zakon proti oduševanju, kakor se je to že zgodilo v Českoslovaški.

Konferenca, ki je bila zaključena ob pol treh popoldne, je sprejela resolucijo, ki zahteva, da se ustanovi gospodarski svet, da se prekine z dosedanjim praksom retroaktivnega nujanja državnih dajatev in da se morajo vsi pravilniki in vse naredbe izdajati v okviru zakonov, da se novi zakoni izdajajo po zaslišanju trgovskih in obrtnih zbornic in pridobitnih organizacij. Zakoni o davkih in ostalih pristojbinah se morajo urediti tako, da pravično in enako obremenjujejo vse kraje naše države. Naša država mora tudi samo zadostiti svojim obveznostim in voditi stalno gospodarsko politiko po določenem pravcu.

Največjo pozornost je treba obračati na

sovala za posojilo. (Medklici: To je sramota!)

Nato je govoril vojni minister g. Pešić, ki omenja, da se je za časa radikalno-demokratske koalicije z nabavami za vojsko delalo isto kakor danes. Ako torej demokrati kritikujejo sedanjio vlado, morajo kritikovati tudi svoje prejšnje delo. Nabave so se vršile potom vlade in ekonomsko-financijskega komiteja ministrov. Kar se je opazilo kot slabo, se je popravilo. Takrat je pozval g. Davidovića, da pregleda njegovo delo. G. Davidović tega ni hotel storiti, kar pomeni zaupnico.

Vojnega ministra sta napadala tudi narodna poslanka gg. Kumanudi in Šumenković. Socialist g. Nedeljković Divac je proti oboroževanju in tudi proti posojilu, ker je za oboroževanje namenjeno. Ako pa se posojilo sprejme, je za kontrolo. Govori proti imperializmu Francije in sploh proti obstoječemu družabnemu redu. Glasoval bo proti posojilu in glasuje s tem proti režimu.

Končno je govoril g. Aleksa Žujović, ki pozivlja, da se glasuje za posojilo, češ da se s tem ne glasuje za Pašićovo vlado, nego za nacionalno stvar.

Nato je bila debata o posojilu zaključena. O zakonskem predlogu, ki ima samo 2 člena, se je glasovalo poimensko. Glasovalo je 183 poslancev in sicer od teh za posojilo 112, proti pa 71. Nato se je seja ob 8. uri in pol zaključila, prihodnja pa določila za jutri ob 9. uri z dnevnim redom: načelna debata o proračunu za leto 1924/25.

izgradnjo železniške mreže in se mora pri določanju tarife upoštevati stanje gospodarstva. Posebna skrb se naj posveti našemu pomorstvu. Tudi v gospodarskem svetu bi se morala ustanoviti pomorska sekcija, v katero bi naj bili polikani naši najboljši strokovnjaki. Podvzeti je treba vse primerne korake, da se naša svobodna cena v Solunu čim bolj izkoristi. Mednarodna poštna konvencija v Madridu mora stopti popolnoma v veljavo. Potniški promet z inozemstvom je treba čim bolj zavarovati, a pridobitnim slojem je treba dati potrebne kredite, obenem pa zagotoviti sodelovanje inozemskega kapitala v domačih pridobitnih podjetjih.

Zakon o zavarovanju delavcev je treba revidirati in je treba odstraniti vse vzroke za brezposelnost. Da se ugotovi velikim potrebam, je treba urediti statistično službo in v najkrajšem času je treba sprejeti zakon o ustroju trgovskih in obrtnih zbornic. Vlada se poziva, da čim izdatneje podpira strokovno šolstvo in uredi konzularno službo na ta način, da se vsem konzulatom pridele posebni izobraženi komercialni atašaji. Zahteva se neodvisnost upravnih in sodnih organov.

Sinoči so imeli udeleženci rout, danes zjutraj pa je bila skupna seja trgovskih zbornic, na kateri je bil sprejet sklep, da se mora vsako leto prirediti sestanek vseh trgovskih in obrtnih zbornic. Zbornice morajo tudi sicer vzdrževati čim tesneje zvezo med seboj s skupnimi zborovanji. V važnih slučajih je treba prirediti tudi posebne sestanke na sedežu te ali one zbornice. Prva letna konferenca bo to leto v Skopju meseca maja. Beograjska zbornica je prevzela nalogo, da obvešča vse ostale zbornice naše države o vseh važnih pridobitnih prilikah.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 28. jan. (Uradno) Obilno sneženje, močni severni vetrovi, zamet, snežni viharji in gorovju, pozneje je pričakovati hudega mraza.

Razprava o usodi grške dinastije.

Atene, 28. jan. (BML) V zbornici so danes dopoldne republikanci predlagali, da se smatra dinastija kot od-

stavljena, brez vsakega plebiscita. Venzelos je iz tega napravil vprašanje zaupanja. Diskusija se nadaljuje jutri.

Madžarsko posojilo.

Bethlen upa, da Madžarska dobi posojilo

Budimpešta, 28. jan. (K) Ministrski predsednik grof Bethlen je danes informiral zastopnike časopisja o rezultatih svojega potovanja v London glede madžarskega zunanjega posojila. Poudarjal je, da vsebuje reparacijska plačila 10 milijonov zlatih kron, ki bi jih morali dati Madžari 20 let, tudi restitucije, stvarne dajatve, zasedbene stroške in stroške za medzavezniške komisije, ki se nahajajo na Madžarskem.

Seja zakonodajnega odbora.

Beograd, 28. januarja. (Z) Ple-nurn zakonodajnega odbora je imel danes popoldne sejo. Po prečitani zapis-nika prejšnje seje je poročal predsed-nik Gjuričić, da so bili odboru predlo-ženi zakonski načrti o centralni upravi in o šerijatskih sodiščih. Predlagal je, da se od sekcije za proučevanje zakon-skega predloga o srednjih šolah, ki je zaključila svoje delo, zahteva, da v ro-ku od treh dni poda svoje poročilo ple-numu. Predsednik te sekcije g. Radonić je pristal na ta predlog in je izjavil, da sekcija še ni poslala poročila, ker se pri veliki večini pojavlja želja, da se zakon o srednjih šolah pretresa spored-no z zakonom o sodnikih.

Nato je bil določen dnevni red za bodočo sejo: Volitev sekcije za prouča-vanje zakonskega predloga o centralni upravi in o šerijatskih sodiščih. Prihod-nja seja je bila določena za 10 minut kasneje. Na tej seji so izvolili sekciji. V sekcijo za proučevanje zakonskega predloga o centralni upravi so bili iz-voljeni med drugimi tudi dr. Kumanudi, dr. Grisogono, Hans Mozer. Takoj po zaključeni seji so se odbori sekcije kon-stituirali. Predsedništvo sekcije za cen-tralno upravo je prevzel predsednik Žarko Miladinović, za podpredsednika je bil izbran Jovanović, za tajnika Hans Mozer; za predsednika sekcije za Šerijatska sodišča Veliko Kostić, za pod-predsednika Bašić in za tajnika Alijaš-nić.

Radićevo izdajstvo.

Beograd, 28. januarja. (Z) V zahtevi, ki jo je beograjsko sodišče prve stopnje poslalo preko ministra za pravosodje narodni skupščini, je na-vedeno, da sta Stjepan Radić in dr. Vladimir Maček osumljena špijonaže vohunstva proti naši državi. Danica Andrićeva je ob priliki zaslišanja iz-javila, da je nekaj časa bila daktilogra-finja pri Radiću v njegovi tiskarni, kjer ji je dr. Maček večkrat diktiliral šifira-na pisma, za katera pa ni znala, kam so se pošiljala, ker je naslove na pisma pisala hčerka Stjepana Radića. Razen tega je aretirani kapetan Krušnjak, ki se nahaja v beograjskem zaporu, vedel za potovanje Andrićeve v inozemstvo, kamor je nosila važne vojaške spise. Kapetan Krušnjak je imel v času, ko je bil aretiran, pri sebi take pover-ljive spise, ki jih takrat, ko je bil v službi, ni mogel dobiti. Od je vojakom, ki so bili odpušteni iz službe, svetoval, da delajo za Radića, a poleg tega je izjavil, da je z našo državo že pri kra-ju. Ko je bil on aretiran, je Stjepan Ra-dić pobegnil iz države. V inozemstvu je Radić diplomatskim potom zahteval neodvisnost Hrvatske in s tem zagre-šil delikt po § 87 k. z.; v smislu člena 88 ustave zahteva sodišče izročitev Radića in dr. Mačka.

VZROK NESREČE ZRAKOPLOVA DIXMUDE.

Toulon, 28. januarja. (K) (Agen-ce Havas.) Komisija za preiskavo vzro-kov propasti zrakoplova Dixmude je končala svoje delo in predložila poro-čilo, glasom katerega je po vsej priliki zrakoplov bil uničen po strelj.

Jadranska banka a. d. — Beograd.

Beograd, 28. januarja. (D) V zad-njih dneh so se vodila pogajanja v svr-ho otvoritve ožje poslovne zveze »Ja-dranske banke a. d.« v Beogradu s »Srpsko banko« v Zagrebu, »Hrvatsko Slavonsko Zemaljsko Hipotekarno Ban-ko« v Zagrebu in s »Podunavskim Tri-govačkim A. D.« v Beogradu.

Pogajanja so se zaključila s povelj-nim rezultatom, ki osigurava »Jadran-ski banki« potrebna sredstva za uspeš-no razvijanje njenih poslov.

Opozicionelni blok.

Beograd, 28. jan. (BML) Poli-tična situacija je nespremenjena. Žival-no se komentirajo v parlamentarnih in političnih krogih sklepi konference za-grebskega federalističnega bloka. Pred-stavniki opozicionalnega bloka zagotavljajo, da se je na včerajšnji konfe-renci v Zagrebu dosegel definitivni spo-razum za sodelovanje opozicionalnega in federalističnega bloka in da prihajajo na podlagi tega Radićevi poslanci v kombinaciji v delovnem programu opo-zicionalnega bloka.

Beograd, 28. jan. (BML) Danes zjutraj je dopotoval v Beograd predse-dnik muslimanskega kluba g. Mehmed Spaho in imel takoj po prihodu v par-lament ob 9. uri dopoldne konferenco v svojem klubu, katere so se udeležili tudi klerikalni poslanci. G. Spaho je po-ročal o delu in rezultatih včerajšnje konference v Zagrebu. Po tej konfe-renci je g. Spaho izjavil našemu dopis-niku, da se je na konferenci sklenilo, da pridejo Radićevi v Beograd takrat, ko bo situacija ugodna ne samo za opo-zicionalni blok, nego tudi za združenje radikalne vlade; podrobnejši sporazum pa se v vprašanju samega dela in po-ložaja Radićevih poslancev v opozici-onalnem bloku ni dosegel, ker je prej v tem pogledu treba doseči sporazum v opozicionalnem bloku samem. Radli-kali pa trde, da se s tem odlaga zato, ker opozicija želi, da sprejme radikalna vlada najprej proračun in da jo šele potem strmoglati.

Beograd, 28. januarja. (Z) V Beogradu pričakujejo danes prihod dr. Korošca, da se nadaljuje konferenca za ustvaritev opozicionalnega bloka. Po vstarih beograjskih listov se zdi, da se dela na tem, kako bi se Radiću one-mogočil prihod v Beograd. Za zagreb-sko konferenco federalističnega bloka se je vlada včeraj celi dan zanimala. Namestnik Cimic je v telefonskem po-ročilu obvestil vlado, da sta dr. Korošec in dr. Spaho pridobila Radićevce za vse kombinacije opozicionalnega bloka. Po tej informaciji Radićevci ne bi prišli v blok, ampak bi poslali samo svoje poslance v Beograd, da okrepe opozicijo.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

V Ljubljani:

Drama: Zaprt.
Opera: »Traviata«. Red B.
Kino Matica: »Prekrasna stambulské prosljakinja«.
Kino Tivoli: »Indijski nagrobni spo-menik« — I. del.
Kino Ideal: »Apsaka ljubave«.
Kino Ljublj. dvor: »Peklenška njiva«.
Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: Iskarna Bohinc na Rim-ski cesti in Leustek pri Zmajskem mostu.

Dr. Vladimir Ravnihar:

Kdo bo zmagal?

I.

Nedavno sem bral v nekem svetovnem listu te-le resnične besede: »Demokracijo pretresa danes malone po vsem svetu huda kriza. Moralno propast, ki je izmed najžalostnejših posledic svetovne vojne, je občutiti tudi v politiki. Podira tvoje spoznanje o tem, kaj je pravno dopustno in kaj ne ter zavaja poedine osebe do bolj lakonega naziranja. Stroga ločitev med poštenostjo in pregreho ni kakor nekdaj nekaj samo ob sebi umevnega.« Če velja to besede Francozom ali Britancem in drugim velikim narodom, velja še v večji meri nam. V utehu, četudi v slabo utehu nam je, da imamo opravka s svetovnim zlom. Strašna je moralna propast v naši politiki. Prava moralna insanity. Avanturisti in spekulativni demagogi, politični verižniki, udinjani pogubnemu kapitalizmu, se vsiljujejo narodu za voditelje. Narod, utrujen in materijalno izmožgan, apatično prenaša eksperimente, ki si jih dovoljujejo z njim. Udaja se svoji usodi brez trezne kritike in brez jasne sodbe. Obeša se na krive proroke, njihove mameče besede jemlje za suho zlato in jim veruje, veruje... Grozno bo razočaranje in grozno bo tudi narodova sodba.

Ena faza mojega političnega duela z nesrečnim vodstvom takozvane demokratske stranke je završena. Moj nasprotnik mi je prizadel udarec. Ni smrtonosen ta udarec in me tudi ni umirjal nezmogočnega za boj. Toda udarec je sedel. Nasprotnik je celo mislil, da sme triumfirati. Tu pa se je oglasil nepristranski, in ta nepristranski je vsa poštena jugoslovenska javnost, ter konstatirala, da je bil udarec unfair. Pa nasprotnika, in to je značilno za njegovo moralno kakovost, ni prav nič sram. Prišel je razsajati, kakor diskvalificirani duellant, pljuje in psuje, da bi prevpil glas javnosti ter glas lastne vesti. V zadoščenje mi je to njegovo obnašanje, ker izdaja njegovo krivdo.

Eden mojih namenov, da dobojujem takozvani boj za ljubljanski mandat do konca, je bil ta, da dam na javno preizkušnjo, je-li še kaj politične poštenosti, in, če ne, kako daleč gre izpričenost mojih nasprotnikov, šlabo so jo

prestali to preizkušnjo. Slabotne njihove zmoglostne klice gluši ljudski glas o besedolomstvu, o kršitvi sklenjenih pogodb, o prelomitvi častne besede. Odtod besna njihova gonja proti moji osebi in proti vsemu, kar je z njo v zvezi — po in vključno »zmagi«. Saj, če bi bili prepričani, da so res zmagali, bi sedanje njihovo obnašanje bilo podobno nesposobnemu vedenju osla, ki breca mrtvega leva.

Očitajo Narodno-napredni stranki, da noče strnjene naprednih vrst, pa ravno ista NNS je bila takoj naivna, da je celo z JDS sklenila sporazum — danes lahko rečemo *zloglasni* sporazum — od 19. februarja 1923. ravno ista NNS je v občinskem svetu ljubljanskem rade volje pristala na ponujeno sodelovanje z delegacijo JDS v obč. svetu ljubljanskem, ravno ista NNS je pomagala ustvarjati ono entente cordiale, ki jo veže s sicer še rahlimi sponami skupnega dnevnika z drugimi naprednimi strankami: NSS, NRS in SKS. Nič ne brani JDS, da se kot enakopraven činitelj pridruži tej ententi, nič ne bi je ne zavračal, ako bi se tej hotela priključiti z iskrenim mišljenjem. Ni resnica in motivo se sedanjih naših nasprotniki, ako trdijo, da je bila ost te entente naperjena proti JDS. Zveza je ime a v tem pogledu absolutno defenzivni značaj in nikakor ni krivda na njeni strani, ako so jo začela napadati mladinska glasila, še preden je njeno glasilo ugledalo beli dan. *Bistvo tej naši zvezi, če se jo sme tako imenovati, je ležalo v nameri, ustvariti razpoloženje za sodelovanje na enotni platformi vseh, četudi po programu in po svojem udeleževanju še tako heterogenih naprednih strank.*

Obtožujem vodstvo JDS, da je izključno njegova krivda, ako je s svojim odurnim obnašanjem napravil tej nameri, s svojim brezprimerno nekvificiranim, v naši politični zgodovini doslej nepoznanim postopanjem v vprašanju ljubljanskega mandata — demokratsko stranko izključilo od sodelovanja z ostalimi strankami ter jo, dokler njeno vodstvo spokorno ne popravi svoje pogrške, diskvalificiralo za vsakršen emoten nastop z njimi.

In to trditve si upam dokazati.

(Dalje sledi.)

Dr. Albin Ogrs:

Ogrska pod kuratelo.

In vendar so se doberačili mednarodnega posojila. Ovre so izgledale nepremostljive in zato Madjarom spretno vztrajnosti ni odrekati. Brez samozatajevanja seveda, te jim doslej čisto tuje lastnosti, ni šlo. Toda skrajna potreba je imperativno zahtevala, ugrizniti v kisl jabolko. Kajti moneta je bila dosegljiva le za ceno kuratele. Zdaj je še par formalnosti v pisarnah društva narodov in reparacijske komisije ter pri bančnih sindikatih in med srednje-evropskimi državami bo zopet enega invalida manj.

Ampak na ta način ranjena čast Madjare ne bo žalostila. Saj že dolgo niso več sami, saj je kuratela simptom v državnem gospodarenju naših dni. Ona je obenem zanimiv pojav v sedanjem stadiju demokracije parlamentarne.

Pismo Vuka Karadžića knezu Milošu Obrenoviću.

(Nadaljevanje.)

Najprej hočem povedati načelo, po katerem mislim soditi o vsem ostalem, in načelo je: Da je vsakega vladarja prava korist samo ono, kar je koristno tudi za njegov narod, — a karkoli je njegovemu narodu na škodo, to niti njemu nikakor ne more biti na pravo korist. Držeč se tega pravila mislim:

I. Trebalo bi dati narodu »pravico« ali kakor se danes v Evropi obično govori, konstitucijo. Jaz tu ne mislim francosko ali angleško ali novogrško konstitucijo; nego, od prilike, da se določi način priateljstva (t. j. vlade, ministrstva, Op. prev.) in da se pravilništvo postavi (po onem fermanu ali hatišerifu), kajti kdor vam pravi ali odobrava, da more biti drugače, ta vas vara in pripravlja zlo; da se vsakemu

V hatišerifu je zapisano, da se mora sestaviti senat, s katerim v dogovoru bo knez upravljal deželo in narod, in da se senatorji, ki morajo biti izbrani iz najznamenitijih ljudi v narodu, brez osobite važnega vzroka ne morejo odstaviti. Miloš je želel in delal na to, da se mesto tega postavi hatišerif, da knez z narodom na skupščinah opravlja državne posle, ker je mislil, da bo mogel na tak način še naprej varati narod in skupščine, a činovnike preganjati, kakor doslej; no ko mu to ni uspelo, on z svojimi sekretarji neprestano sanja, da mesto senata sestavi ministrstvo iz svojih sekretarjev, katere bi on mogel vsak trenutek po svoji volji odstavljati in menjati in bi s tem ostalo faktično vse pri starim.

žavni uradi so se jeli množiti mikrobično naglo in z njimi vred valutarna inflacija vzrok in posledica vseh drugih inflacij. Če se oziramo danes na to 5 letno dobo nazaj, se zdi, kakor da so bili narodi hipnotizirani. To je bila žetna doba strankarskih egotizmov. V zveznih državah so postale partije strašno radodarne na račun državne blaginje, v premaganih in v novorojenih državah pa je vrhu tega delala zakonodaja s polno paro, da nedozorele razmere vlačijo v razvojne tire, prenapredne celo še mnogostoletnim državnim stvorom.

Davčna inflacija, nujna posledica te vsosrečevalne politike, je kajpak kmalu pokazala, da velja tudi za državno gospodarstvo neke vrste energetični zakon. Treba je bilo obrniti. Začela so se iskati sredstva in poti. Tu pa se je izkazalo, da parlamentni takšnim mologam niso mogli biti več kos. Zapleteni finančni problemi so zahtevali nujno in radikalno rešitev, zbornice pa so obstojale iz samih povprečnih povprečnikov. Lord Birkenhead je nazval (1923) B. Law-ovo vladno »skupino drugovrstnih možkov, poklicanih, da rešujejo prvovrstne probleme,« kar je veljalo za nekatere kontinentalne pravdabesedno. (Le Čehom je mila usoda dovela Rašina in Cugliša ter malo več discipliniranosti.) Če se je že kod našla uvidena parlamentarna večina, je zastarela legislativna tehnika zavozila reforme v marazem raznih odborov, kjer so morale običajni, ker se je medtem večina v plenumu že zopet premaknila. Vse je vpilo po štednji in radikalnem črtanju v drž. proračunih, toda menjajoče se strankarske konfiguracije so se dale držati le z n v m koncesijami, t. j. z remuneracijami na državne stroške. In tako je skrajna sila prepričala jeden parlament za drugim o njegovi finančno-tehnični nesposobnosti ter ga privedla do tega, da je radevoljno-nevoljno predal odločevanje o finančno-gospodarskih zadevah strokovnjakom.

Že l. 1921 je protestujoč proti razsipavanju javnih sredstev javno mnenje prisililo angleško vladu, da je povabila izvenparlamentarno strokovno komisijo s provedbo deflacije v državnih izdatkih. Ta takozvana Geddesova komisija je črtala 120 milijonov L (približno 45 milijard D), tako da je mogel Baldwin l. 1923 pričeti že z zniževanjem davkov. Po tem vzorcu so v avgustu l. 1922 Francozi stavili isto nalogo svoji Commission extraparlamentaire des reformes (Marinova komisija), ki je predložila v novembru 1923 prvi raport, predlagajoč črtanje 650 milijonov frankov (preko 3 milijarde dinarjev), medtem ko hoče strokovnjak Fayol prihraniti letno celo dve milijardi frankov. Ko so se polastili fašisti drž. oblasti, je bila jedna njih prvih skrbi, da so si izposlovali za ureditve finančnih in gospodarskih zadev dveletni pooblastilni zakon in z uspehi, ki jih je rodilo uredbeno urejevanje državnogospodarenje v Italiji, so vstvarili fašisti svoji vladi zaupanje v najširših slojih. Ker od parlamentarne zakonodaje ni bilo pričakovati nobene rešitve in se mednarodno posojilo ni dalo drugače dobiti, je moral pred letom tudi avstrijski parlament v finančnem oziru odstopiti svojo suverenost izrednemu odboru in se podvreči tuji kontroli. Koncem l. 1923 je pooblastilni zakon omogočil prelom v bankrot-

nem gospodarstvu Nemčije, in ko je ob istem času Sir Young dokončal študij poljskih financ, se je pospešil s pooblastilnim zakonom tudi varšavski sejm. Te dni je odglasovala podoban zakon franc. zbornica (lani prekoletni proračun!) in sedaj se spravljajo pod kuratelni jarem še madžarski poslanci. Ves ta problem je v jedrnatih besedah izrazil Lord Juchapes, član Geddesove komisije: »kjerkoli preti nevarnost, da povzroči drž. izdatki polom v narodnem gospodarstvu, je mogoča le jedna diagnoza in jedno zdravlilo: obrniti se je na moč, stoječe izven političnega vrveža, ktere kvalificirajo njih praksa v vodstvu velikih podjetij in poznavanje finančnih ter trgovskih metod za sposobne, urediti državne finance po istih načelih in metodah, ki ko se obnese v trgovskem podjetništvu.«

Politične vesti.

== Jugoslovensko-italijanski sporazum. Pogodba, ki je bila sklenjena med Italijo in Jugoslavijo, ima 5 členov in nosi naslov: »Pakt o prijateljstvu in kolaboraciji med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Italijo.«

Uvod pogodbe naglašava: Vlada N. Vel. kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev in vlada N. Vel. kralja Italije ste krepko odločeni, da osigurate mir kot rezultat, pridobljen za časa velike svetovne vojne. Da ohranite mirovne pogodbe, sta se sporazumeli, da v glavnem sklenete tako konvencijo, katere prirodna posledica ima biti prijateljstvo obeh kraljevin in vzajemno spoštovanje njihovih pravic na suhem in na morju ter ste se tako pogodile:

§ 1. Obe stranki, kateri ste podpisali pogodbo, se medsebojno obvezujeta, da se bodo vzajemno podpirali in iskreno sodelovali, da se ohrani red, ustvarjen po mirovnih pogodbah v Trianonu, Saint Germainu in Neuillyu, kakor tudi, da se spoštujejo in izvršujejo obveznosti, stavišne v teh pogodbah.

§ 2. V slučaju, da bude ena pakt podpisujočih strank predmet napada, ki ga ni sama izzvala, od ene ali več sil, se druga stranka obvezuje, da ostane nevtralna ves čas konflikta, ravnotako za slučaj, da bodo varnost in interesi ene stranke ogroženi z močnim vpadom od zunaj, se druga stranka obvezuje, da ji bo priložila politično in diplomatično podporo s svojim blagovaklo-njem in sodelovanjem v cilju odstranitvi zunanjih razlogov te nevarnosti.

§ 3. Za slučaj mednarodnih komplikacij, se pakt podpisujoče stranke soglašajo, da so all morelo biti njih skupni interesi ogroženi, se obvezujejo, da se dogovorijo o ukrepih, ki jih je storili, da bi se zavarovali.

§ 4. Veljavnost te pogodbe je določena na pet let. Odpove ali podaljša se pogodba lahko eno leto pred njenim potekom.

§ 5. Ta pogodba se ima ratificirati in ratifikacije izmenjati v Rimu. Pogodba sicer takoj po izmenjanih ratifikacijah v veljavo.

== Nadaljevanje fašistovske politike v Italiji. Mussolini je izdal ob priliki kraljevega ukaza o razpustitvi parlamenta poročilo, v katerem spominja na žalosten položaj italijanskega političnega življenja v oktobru 1922, ko je fašizem zopet organiziral in vzbudil življensko silo italijanskega naroda in je treba zato nadaljevati fašistovsko politiko.

== Madžari v boju proti Mali antanti. V budimpeštanskem parlamentu je nacionalistični poslanec Bogya izjavil, da mora biti glavni cilj madžarske zunanje politike oslabilitev Male antante, ker le tako bo mogoče prodreti obroč okoli Madžarske. Največji madžarski sovražniki so Čehi, ker so nositelji vseslovenske ideje. V oslabilvi Male antante je bodočnost Madžarske, ki se mora orientirati napram Italiji. Češkoslovaški industriji se mora zapreti pot, nasprotno pa je treba podpirati italijansko industrijo. Jugoslovensko-italijanski sporazum ni škodljiv za Madžarsko, ker omogočuje Italiji vpliv na Malo antanto.

== Macdonaldova vlada za priznanje sovjetske Rusije. Westminster Gazette poroča, da je Macdonaldova vlada sklenila, priznati sovjetsko Rusijo. Angleška vada

Madžarska krona se ustavlja in za 2 1/2 leta mora biti ogrsko drž. gospodarstvo urejeno. Posledice se bodo prikazale v zoženju revansno-avanturistične politike v skromnejše okvirje in v nujnosti, napeti in borbi za narodni obstanek vse konkurenčne zmoglosti. Ako so urejene notranje razmere in živahna inozemska trgovina zares najboljšje jamstvo mirnega meddržavnega sožitja, lahko pričakujemo, da se spremene koncesije, ki jih je ob tej priliki storila naša država, po letih v realne dobrine. In to tem bolj, ako se bude nadaljevalo sanačno delo v naših javnih financah s podvojeno vstrajnostjo, kateri bo morala zgodovina priznati zaslugi, da je kljub velikanskim oviram prihranila ljudskemu zastopstvu ono malo častno capitis deminutio — kuratelo.

bo forsirala pristop Rusije in Nemčije k Društvu narodov, toda preje bo predlagala mednarodno konferenco v svrhu revizije versailleske mirovne pogodbe.

== Vprašanje našega kardinala. Zagrebška »Ritica« se ponovno peča z vprašanjem jugoslovenskega kardinala in naglašava, da slovenski klerikalci še vedno intrigirajo proti zagrebškemu nadškofu dr. Ante Bauerju, ker bi hotel, da bi bil imenovan za kardinala ljubljanski škof dr. Jeglič. Kakor izgleda, je Vatikan zaenkrat na strani slovenskih klerikalcev, ker razpolagajo s politično stranko.

== Konstituiranje parlamentarnih odborov. V soboto popoldne se je izvršilo konstituiranje sedem parlamentarnih odborov. Odbor za ratifikacijo konvencije z Romunijo je dobil predsednika v osebi g. J. Zarka Miladinovića, odbor za zdravstveno konvencijo s Poljsko g. dr. Momčila Ivaničevića, odbor za ratifikacijo konvencije glede solunske luke g. dr. Lazo Markovića, odbor za uzakonjene uredbe o prometu g. dr. Velizara Jankovića, odbor za uredbo o poškanih izpitov g. Stevana Nešića, odbor za ustanovitev poljedelsko-obrtnih banke g. Božo Maksimovića, odbor za ratifikacijo konvencij s Češkoslovaško, ki so bile pretekle leta sklenjene v Ljubljani g. Vladana Andrića. Predsedniki odborov so se nato umaknili in sestavili poročila o konstituiranju odborov in ga predložili predsedniku narodne skupščine. Predsednik odbora za uzakonjenje uredbe o prometu g. dr. Velizara Jankovića je sklical sejo tega odbora za ponedeljek popoldne. Seje ostalih odborov se bodo vršile od torka dalje. Odbor za ratifikacijo konvencije z Romunijo in odbor za ratifikacijo konvencij o solunski luki bosta svoje delovanje čim bolj pospešila, ker so tozadevna vprašanja najakutnejša.

== Italijanski glasovi o sporazumu. Vse italijanske časopise je radostno pozdravilo prihod naših državnikov v Rim in pri tem naglasilo koristi, ki ga bosta imeli obe državi od novega sporazuma.

== Corriere della Sera pravi, da sta ministrski predsednika obeh držav uverjena, da pomeni pogodba velik korak proti evropskemu miru. Ona je trdno jamstvo za red in je v popolnem soglasju s paktom društva narodov. V nekaterih prestolnicah govore o možnem pristopu drugih držav k jugoslovensko-italijanskemu sporazumu, ki ga ves italijanski narod navdušeno pozdravlja.

== Tribuna piše, da sta prišla Pašić in Kričić v Rim, da bosta kronala napomembnejši čin, ki se je izvršil po premirju med Italijo in Jugoslavijo. Končnoveljavni sporazum, red na Reki, ureditev jadranskega vprašanja, prijateljsko gospodarsko in politično sodelovanje za bodočnost. Uverjeni sta lahko, da se njuni upi ne bodo razbili. Nadalje pravi Tribuna, da pomeni ureditev reškega vprašanja samo poglavje za nadaljno gospodarsko prodiranje Italije na Balkan. Corriere d'Italia pravi, da pozdravlja ves italijanski narod predstavnik jugoslovenske države, ki sta dala s svojim prihodom v Rim osobito obiljeje dogodka, ki je zadnji čas dozorel med obema državama. Epoca piše, da pomeni sporazum začetek nove politike za vrnitev sredozemske bodočnosti Italije in jamstvo za boljšo bodočnost Jugoslavije na Balkanu. Pripisovati pa mu moramo tudi veliki pomen za splošno evropsko politiko. Mondo pozdravlja z veseljem in narodnim ponosom dogodek, ki vsebuje vzvišeno idejo svobode in mednarodnega ravnotežja ter resno voljo za mir.

== Rimska in pariška pogodba. Neue Zürch. Ztg. se vprašuje, da-li je samo slučaj, da bosta istočasno podpisani pogodbi v Rimu in Parizu? Ker se je v nekaterih ital. listih naglasil protitežji rimskega sporazuma proti pariškemu, so se pečali s tem vprašanjem tudi nekateri francoski listi. Figaro pravi, da je italijansko-jugoslovenski sporazum brezdvomno odgovor na češkoslovaško-francosko pogodbo. Velikim zvezam, ki so bile na vidiku po vojni, sledijo protitežji starega sistema.

== Vprašanje predsednika češkoslovaškega Senata. Glede tega vprašanja nam pišejo iz Prage, da pripada po sporazumu med koalicijskimi strankami, ki so zastopane v vladi mesto predsednika senata češkemu agrarcem. To mesto je vsled ostavke senatorja Praška izpraznjeno in se mora te dni zasedsti. Razširjene so razne kombinacije in imenujejo se različna imena. V ospredju stoji senatorji Donat, Horaček in Krojher. Donat zavzema v stranki ugledno mesto v skupini veleposelnikov. Horaček bivši minister in univ. prof. je znan kot učenjak na polju narodnega gospodarstva, v senatu pa je bil navadno referent za državni proračun. Senator Krojher pa je znan kot voditelj reformacijskega gibanja katoliškega duhovništva za nacionaliziranje katoliške cerkve. On je dober govornik in priljubljen v zbornici radi svojih debat.

== Konferenca balističnih držav. Iz Varšave poročajo, da bi se moral vršiti periodičen sestanek, ki se vrši vsakih 6 mesecev med balističnimi državami in Poljsko, v Varšavi dne 21. januarja. Vsled spremembe v zunanem ministrstvu in odhoda novega ministra Zamojskega v Pariz, je bil sestanek odložen na 2. februarja. Na sestanku bodo razpravljali o političnih pravnih in gospodarskih vprašanjih. Predvsem se bo razpravljalo vprašanje priznanja sovjetske Rusije.

== Kaj bo z Reko? Corriere d'Italia pravi, da namerava vlada ustanoviti novo provinco z glavnim sedežem na Reki. Provincio bi tvorili otoki Cres in Lošinj, morebiti tudi mesto Zadar ter bližnji istrski kraji.

(Dalje prih.)

Mariborsko pismo.

Sobotne in nedeljske prireditve. — Koncerti in občni zbori.

Maribor, 28. jan.

Mariborske ulice, ki so sicer precej živahné, so bile te dni precej prazne; mraz je pregnal ljudi v domove ali pa v kavarne, gostilne in druge javne lokale. Le v soboto zvečer in v nedeljo dopoldan je nekoliko živela zimska promenada v Gosposki ulici. Na zunaj je bilo torej v soboto in v nedeljo malo življenja, zato pa ga je bilo tem več na znotraj. V soboto zvečer je bilo kar toliko raznih prireditev, da je bilo človeku, ki hoče videti vse in biti povsod, res težko urediti svoje posete. V kazinski dvorani se je vršil poslovljeni koncert opernega basista g. Rumpja, katerega je priredilo delavsko pevsko društvo »Svoboda«. Koncert je bil prijateljev. Med posetniki koncerta se je opazilo splošno obžalovanje, da se g. Rumpj posvaja od našega mesta in prav posebej se, da se za vedno posvaja od gledališkega doma, na katerih bi lahko še veliko vstvaril. G. Rumpj je bil gotovo eden najboljših naših opernih pevcev, toda zadržane intriške so mu tako zagrenile veselo do tega poklica, da ga je za vedno zamenjal z drugim. Naše gledališče, ki je ravno v pogledu pevskih moči tako revno, da nas je že kar sram, je z Rumpijem izgubilo veliko, izgubila pa je tudi vsa naša gledališka glasba sploh. Imeli smo v Mariboru Simenca, pa je šel; imeli smo Arhipova, Rumpja, Mezgečeve, Suštarjeve — vsi so šli in vse so pregnale zakulisne intriške. Žalostno, toda resnično! Toda pustimo to. Naša drama je boljše kakor opera. Tudi tu smo izgubili že dobre moči, ostalo pa je vendar še par stebrov, ki drže krepko. V prvi vrsti sta to g. Bratina in g. Bukškova. V soboto sta stopila zopet na oder, da nam ponovno predstavita »Onstran življenja«. Igrala sta z isto pozitivnostjo, vero in ljubeznijo kakor vedno, čeprav gledališče ni bilo ravno najbolje obiskano. Oni, ki jim ni do čiste umetnosti, ampak hočejo poleg koncerta in predstave tudi še vino ali vsaj črno kavo, so se udeležili raje koncerta v Veliki kavarni v baru, Grajski kleti ali v kakem manjšem lokalu. V Narodnem domu sta se vršila istočasno dva občna zbori, občni zbor Slovenskega čitalnice in občni zbor Slovenskega trgovskega društva. Po končanem zborovanju so odprli vrata, ki delijo oba prostora in razvila se je glasbena zabava. Torej tudi občni zbori se pri nas v Mariboru vrše že s koncerti. Eden drugi se je vršil v soboto zvečer tudi občni zbor Prostovoljne požarne brigade, ki je tudi še nadalje ostala v nemških rokah in bo radi naše indolence ostala tudi morda vedno. Žalostno poglavje, o katerem bi bilo škoda govoriti.

Tudi nedeljski dopoldan so izpopolnjevale razne prireditve. Pravoslavna cerkevna občina je slavila v Götzovi dvorani praznik velikega svetitelja in narodnega svetnika svetega Save. Aranzirala je prav zanimivo prireditev za šolsko decu. Program je tvorilo: sečenje kolača, znana srbska narodna ceremonija, srčkana mladinska deklamacija; apoteoza narodnemu jedinstvu v narodnih nošah, lepa živa slika in končno pogostožest gostov. Prireditelj je bila lepa in iskrena. Stanovanjski najemniki so imeli v mali kazinski dvorani svoj redni letni občni zbor. Dasiprav je stanovanjskih najemnikov v Mariboru na tisoče, je bil občni zbor le pičlo obiskani. Znanje, da so naši ljudje še vedno ne zavedajo, kako važna je ta organizacija osebno sedaj, ko se bliža čas, ko prenehajo dosežati zaščiti zakoniti in se bodo priredili ali novi ali pa se bodo sploh ukli. Ukamenje teh zakonov bi pomenilo katastrofo za vse najemnike, po vseh mestih države, nikjer pa ne tako velike, kakor ravno v Mariboru, kjer so hišni posestniki skoro vsi Nemci in če komaj čakajo, da bi lahko pometali na cesto slovenske najemnike in odprli svoja vrata raznim svojim nemškimi prijateljem. Tudi Podporno društvo za revne učence in študente je imelo v nedeljo dopoldan svoj občni zbor v prostori dekliške mešarske šole v Cankarjevi ulici. Društvo je doživelo preteklo leto prav uspešno in obdarilo lepo število revne šolske dece. Odbor daje namreč, da bo društvo tudi v tekočem letu uspešno in vestno vršilo svojo socialno in

humanitarno nalogo. Požarna bramba je na slovesen način prevzela svojo novo bencinsko brigadino, ki je namenjena v prvi vrsti za okolico. Prevzela jo se udeležiti tudi delegacije okolinskih požarnih bramb. Ceremonija se je vršila seveda »stramm deutsch«. V Narodnem domu se je popoldan zbrala mladina k marionetni predstavi »Snežulčice«, otroške igrice v petih delih. Koliko hvaležnega občudovanja in nedolžnega smeha! Pa tudi v gledališču je bilo obilo smeha. Igrali so popoldan »Narajšljene bolnika«, nesmrtno delo nesmrtnega francoskega komediografa Moliereja. Predstava se je vršila za širše občinstvo, zato je bilo smeha še več kakor običajno in še več kakor pri lutkah v Narodnem domu. Zvečer so igrali v gledališču zadnjič v sezoni Ogozljivo komedijo »Zemlje« in bilo je zopet obilo smeha in zabave. Nič manj zabave pa tudi ni bilo pri Götzu, kjer se je vršila večerna proslava svetosavskega praznika, koncert in ples pravoslavne cerkvene občine. Proslavo je otvorila sv. danica fanfara iz opere »Libuša«, ki je zadržala na balkonu. Prof. Bogi Teply je nato v svečanem govoru orisal pojav sv. Save in njegov pomen za Srbe in Jugoslovence sploh. Pod taktirko dirigenta g. prof. Topića, ravnatelja Glasbene Matice, je moški zbor zapel »Himno sv. Save«, mešani zbor pa Mokranjčev »Rukovet«. Volna muzika je pod vodstvom kapelnika g. Hercoga igrala Rimski-Korsakova »Fantazijo na srbsko temo« ter violinski koncert za orkester in solo, pri katerem je nastopila ga. Bratinova; Konjovičevi »Pod penžerom« in »Aman djevojko...« za sopran in orkester s sodelovanjem operne pevke ge. Mitrovičeve in končno Čajkovskega svečano »Verturo za veliki orkester. Po koncertu se je razvil ples, ki je trajal pozno v noč. Maribor je torej oba dneva pridno delal, se pa tudi izbornu zabaval.

Beleške.

Sram jih je, namreč demokratov. To moramo z zadoščanjem konstatirati. Niti »Slov. Narode«, ki je v zadnjem času dosegel rekord brezresnosti, si ne upa zagovarjati sobotnega razbitja protestnega shoda. Tolklo da za omenja in diskurski krat je bil k sreči tako usmiljen, da je konec poročila kasiral. Tako je bila »Sl. N.« priprajena nova blamaža.

Temeljito se je prodal »Slovenski Narod«! — Tako temeljito, da vsak dan pluje na svojo čast, samo da ustreže svojim novim gospodarjem. Tako si je dovolil v svoj danesnji številki sledečo gnušno povtorbo. Mi smo zapisali, da je od »Jutrovič« laži o g. Kamenaroviču resničen je njegov citat iz »Piccola«. »Slovenski Narod« pa laže, da smo delali, da je resnično poročilo iz »Piccola«. Nizkotnost povtorbe »Slov. Naroda« nas odzvezuje dolžnosti, da bi na izvajanje »S. N.« reagirali.

Takisto obžalovanje. Demokrati so racionalni tako-le: Če dr. Ravnhirn ne prevzame govora na sobotnem shodu, potem bo mo krili: Glejte ga, ki se je prodal radikalom in se ne upa govoriti za brate tam preko, pa čeprav je predsednik Jugoslov. Matice! Če bo pa govoril, mu bomo pa govor prepričali in delali: Glejte, kako ga lajnost obsaja! — Pa k sreči se je sobotnega shoda udeležil tudi dr. Žerjav in njegova znana smola je menda povzročila, da se danes demokrati o sobotnem shodu niti govoriti ne upajo, kajti tako odločno je vse obsodilo razbitje protestnega shoda.

Mandat g. Reinsnerja. »Samouprava« piše: Smesno je govoriti o mandatu gosp. Reinsnerja, ker ga je izgubil že 1. januarja na podlagi pisane pogodbe in podpisa, ki veže vse poštene ljudi. Toda pri nas je tudi nemogoče — močete, t. j. samo tedaj, kadar se tiče demokratov... Ta nečuvni škandal in drastični vzgled besedolomstva s strani slovenskih demokratov, je najboljši znak morale v vrstah naših nasprotnikov. On je v resnici nečuvni in nemogoč v kulturnih državah. Tolaj nas le to, da se vse to ni zgodilo »na Balkanu«, ampak na kulturnem — zapadu.

MASKE!

DNE 9. FEBRUARJA
V NARODNI DOM
NA »SPORTNI KARNEVAL«.

Jekaterina Konstantinovna Breškovskaja.

Mati ruske revolucije, kakor naziva Rusija J. K. Breškovskajo, je praznovala dne 26. januarja 80 letnico svojega burnega in samo blagru naroda posvečenega življenja. Neutrudljiva v borbi za pravice naroda je bila vedno Breškovskaja in niti visoka starost, niti kruta preganjanja, niti velika razočaranja niso mogla zlomiti njene odporne sile in njenega vedrega duha. Ravno ta njena odlična lastnost, da je bila tolažnica drugim tudi tedaj, kadar je bila sama najkručeje preganjana, ji je donesla naslov matere ruske revolucije. Kaj je Breškovskaja pretrpela za svoj narod, naj priča kratak njen življenjepis.

Rojena je bila 1. 1844 kot hči plemiške ruske rodovine. Že v zgodnji mladosti se je posvetila kulturnemu delu na vasi. Prišla je zato 1. 1870 pod policijsko nadzorstvo. Leto kasneje je izstopila iz svoje rodovine in se popolnoma posvetila delu revolucije. Leto 1874 je bila prvič aretirana kot članica znamenite kijevske komune. Nato je bil. zaprta do 1. 1878 v Petropavlovski trdnjavi. V septembru je bila poslana v izgon na Karo na prisilno delo. Bila je prva ženska-katoržanka. (Katorga se imenuje ječa na prisilno delo obsojenih. Kako strašno so ti obsojeni trpeli, se vidi iz tega, da so bili oni, ki so vlačili samokolnice, nanje prikovani tudi čez noč.) — Marca meseca je bila poslana v izgon v Barguzin. Nad 1000 kilometrov dolgo pot je morala nare-

dit peš v družbi največjih zločincev. Leto 1881 poizkusa Breškovskaja ubesiti. Poizkus se ponesreči. Obsojena zato vnovič na 4 leta katorge in na 40 udarcev s palico. Leto 1885 prepeljejo B. v Selenginsk na kitajsko mejo, kjer je ostala 6 let »vsled nemožnosti pobega«. L. 1888 je prepisana v kmetski stan. Leto 1892—1895 v Irkutsku pod policijskim nadzorstvom. Leto 1896 njen povratek v evropsko Rusijo. Od leta 1899—1903 se z njenim sodelovanjem osnuje stranka soc. revolucionarnjev. Leto 1903 ubeži B. iz Rusije in po potovanju v Ameriko, Švico in Nizozemskem se vrne leta 1905 v Rusijo, kjer sodeluje pri revoluciji. Leta 1907 jo znani Špijon Azev izda in B. pride drugi v Petropavlovsko trdnjavo. Leta 1910 je obsojena B. na izgon v Sibirijo. B. pobegne, je zopet aretirana in obsojena na 16 mesečno ječo. Po ječi je zopet obsojena na izgon. Ameriško javno mnenje pa jo oprosti. Šele revolucija je prinesla B. svobodo. Toda ne za dolgo. Boljševiki so jo pregnali in 1. 1918 odide B. v Ameriko, 1919 v Pariz, Češkoslovaško in Jugoslavijo, 1. 1920 v Karpatskajo Rusijo in po potovanju v Pariz se vrne v Prago, kjer se 1. 1921 naselila za stalno.

46 let je delovala B. neumorno za osvobodjenje ruskega naroda in samo 8 mesecev je bilo svobodna.

Veliki svobodomiselniki in patrijotini: Na mnogaja leta!

Ruska karakteristika Ljenina.

Berlinski izseljeniški list »Ru« je priobčil zanimivo karakteristiko seje sveta komisarjev pod Ljeningovim predsedstvom. Te seje niso imele nikakega svečanega značaja, kakor je običajno pri najvišjih državnih korporacijah. Za Ljeningovim hrbtom stoji poleg zida Trocki in šepete s svojimi posedi. Od časa do časa prekine govornika s svojimi replikami. Na odprtem oknu, ki nudi pogled na pozlačene kupole kremelske cerkve, sloni Čiterin in gleda zamišljeno v daljavo. Ljening vodi kot običajno sejo zelo hitro. Pred seboj na mizi ima dnevni red in nikomur ne dopušta, da bi se oddaljil od stvari. Ne smeta, da vodi sejo, nego tudi vrši brez vsakega ugovora svojo oblast. Na dnevnem redu je neko vprašanje ureditve nacionaliziranja rečne plovbe. Del komisarjev zastopa eno, drugi pa nasprotno stališče. Ljening verno posluša obe strani in že narekuje tajniku končnovaljno obliko dekreta, ne ozira se na to, kaj bodo rekli njegovi tovarši. Ves program pozna zelo dobro in vidi se, da ga je natančno proučil. Vedno je dobro poučen o vseh podrobnostih in izvrstno pozna položaj v vseh komisarstvih. S člani sveta ne postopa baš z ročavicami. Zvne miselnosti predloge brez nadaljnega nazve in jih spremlja s satiričnimi opazkami in čisto vzklikne: »Tovariš Feodorovič (ali kako drugo ime), ne govorite neumnosti.« Ako stavi kdo izmed ekstremnih levicarijev preradikalni predlog, Ljening navadno odgovori: »Vse, kar se dela, je treba prej dobro premisliti.«

Prenos Ljeningovega trupla.

Kakor smo že poročali, so prepeljali Ljeningovo truplo iz malega sela Gorka v Moskvo. O tej ceremoniji smo izvedeli še naslednje podrobnosti:

Vsi obratni iz Moskve in okolice so poslali svoje delegacije v Gorko, da sprejmo Ljeningovo truplo v Moskvo. Ko so se odprla vrata satoratorija, v katerem je ležal Ljening, so najprej izstopili Rikov, Kamenev in Stalin. Nesli so s se trije člani sosveta ljudskih komisarjev zaprto Ljeningovo krsto na cesto, kjer so jo izročili zastopnikom moskovskega delavskega sveta. Delavci in zastopniki strokovnih organiza-

cij so nesli krsto do železniške postaje. Sprejelo so se udeležili najbolj poznani člani sovjetske vlade, vsi člani sovjetskega parlamenta in vsi višji funkcionarji. Na obeh straneh ceste od satoratorija pa do kolodvora je delalo spalir več kot 200.000 ljudi. Na kolodvoru je imela častno stražo četa rdeče armade.

Vlak se je pričel počasi pomikati in je dospel kmalu po 1 uri popoldne v Moskvo. Tudi tu je stala na kolodvoru četa rdeče armade kot častna straža. Krsto so pričakovali zastopniki mesta Moskve. Že v vlak so krsto zopet odprli ter so jo priložnosti na kolodvor nesli zastopniki moskovskega magistrata odprto krsto na ulico. Krsta je bila ovita z rdečimi trakovi. Ljeningovo truplo je bilo oblečeno v navadno sivo obleko, v kateri je prišel Ljening pred letom dni na kongres svetovni in v kateri je imel svoj poslednji govor. Truplo je ležalo v krsti s prekrizanimi rokami, okrašeno z zvezdo reda rdečega prapora.

Potek Ljeningove bolezni.

Ruska vlada je izdala izčrpen popis poteka Ljeningove bolezni. Ta popis so podpisali profesor Förster, ruski zdravnik Ljeninga in pa minister za narodno zdravje. Ljeningova smrt je povzročila po tem popisu arteriosklerozo v možganskem žilnem sistemu radi prenapetega delovanja možgan v zvezi s krajevno nagajenostjo k sklerozni. Prvi napad se je pojavil pri Ljeningu maja 1922, takoj po konferenci v Genovi. Drugi napad je sledil avgusta. Tekom zadnjih jesenskih in zimskih mesecev je nastopilo splošno izboljšanje. Ljening ni več sam hodil na sprehod in lov, temveč se je že resno pripravil, da zopet prevzame vladne posle. Pridno je čital knjige in časopise in je živahno zasledoval strankine diskusije. Tretji napad, ki je vsledil nenadoma, je povzročil hitro Ljeningovo smrt.

— Nemške priprave za volitve v oblastne skupščine. Vojvodinski Nemci so se pričeli intenzivno pripravljati za predstoječe volitve v oblastne skupščine. V južni Bački so imeli te dni več shodov, na katerih sta govorila nemška poslanca dr. Moser in dr. Teubl. Shodi so napovedani tudi v Somboru, Bečkereku, Pančevu in Novem Sadu. Nemški poslanci reklamirajo v vseh občinah svoje pristaje.

Razne vesti.

Avstrijski poslanec Ellenbogen je med razpravo o pogodbi Avstrije z Italijo glede izročitve kaznivcev, hudo napadel fašizem. Njegove napade je večina obsojala.

Berlin je obiskal nemški kronprinč, ki si je nakupil razne potrebščine. Tja je prišla tudi soprega bivšega nemškega cesarja. Italijanski prestolonaslednik se bo odpravil meseca aprila na potovanje po južni Ameriki. Potovanje bo trajalo 3 mesece.

Francoski parnik »Mont Rose«, ki je odplul iz Orana v Ronen dne 3. t. m. ni še danes dospel na svoje mesto. Domnevajo, da se je potopil. Na krovu je bilo 8 častnikov in 41 mož posadke.

Dunajsko ustavno sodišče je razsodilo v kompetenčnem sporu med državo in mestom Dunajem, kot zvezno deželo, da sme o krematoriju odločati samo Dunaj. S tem je končnovaljavno rešeno dolgo razpravo vprašanje krematorija.

Smrdljive bombe so vrgli poslanci mestnega parlamenta v Berlinu, ker niso hoteli mestni očetje priznati predloga nekake svetnika glede podpor brezposelnih za muhe. Galerija je bila takoj izpraznjena.

Deputacije nad deset mož ne bodo v bodoče več pripuščene v dunajski zbornici. To je bilo odredeno radi zadnjih demonstracij dunajskih invalidov.

Na šest tednov so bili obsojeni madžarski poslanec Ulain, zdravnik Szemere in novinar Bobula, ker so bili obtoženi podpivanja k vstaji.

Tročki se nahaja iz zdravstvenih razlogov v Kavkazu. Izjavil je, da bo težko najti pravega Ljeningovega naslednika. Imenovan bo najbrže triumvirat Rikov, Zurupa in Kamenev.

Šaški komunisti so te dni zborovali v Zwickau. Po zborovanju so napadli policijo in vrgli med stražnike nekaj bomb in granat. Ranjenih je bilo 25 oseb.

Ustanovila se je italijanska družba, ki hoče obnoviti tovarno torpedov na Reki, Whitenhead. Inicijativo za to je dal general Giardini.

Romunski prestolonaslednik je prišel v sredo iz Turina v Milan. Ko si je princ Karel ogledal okolico in tovarne, je odpotoval v Rim.

Križarka »Tacoma« je zadelo blizu Banquillas ob čeri in se potopila. Pri tem je utonil tudi kapitan in štirje radiotelegrafisti.

Proti madžarskemu torerju se je tu del izrekel kongres odposlancev madžarskih republikancev v Bratislavi. Kongresisti so ostro obsodili postopanje ostalih madžarskih strank in navedli 17 slučajev madžarskega torerja na Slovaškem. Kongres je bil zaključen z udanostno brzojavko predsedniku Masaryku.

Zborovali je pričela madžarskoromunska finančna komisija, ki je prekinila svoje delo za dobro božičnih praznikov. Na dnevnem redu je vprašanje depozitov.

V Gudanskem se sestane izvedeniška komisija, ki bo proučila obseg in stanje pristaniških naprav, ki jih sme Poljska zgraditi v vojaške svrhe na ozemlju svobodnega mesta Gudansko. Komisijo, ki se sestane dne 31. januarja, je imenoval svet društva narodov.

Madžarski zrakoplov je moral te dni radi defekta motora pristati na Romunskem blizu Arada. V njem sta se nahajala samo pilot in opazovalec ter dopisnik lista »Az Est«. Oblasti so uvedle preiskavo.

O osumnem delavniku so glasovali dne 17. t. m. v Švici. Izid ni še objavljen.

Iz države prohibicije. V Ameriki so vpeljali pred časom prohibicijski zakon. S tem zakonom so seveda povzročili tudi bujno tihotapstvo z alkoholnimi piščali. Kakor poročajo časopisi, je napravila samo ena tihotapska družba v Združenih državah tekom zadnjega leta 50 milijonov dolarjev dobička. Kljub vsej premenosti tihotapcev, ki uvozijo dnevno na tisoče in tisoče litrov rajske kapljice, se pa premeniten ameriškim finančarjem le pogosto posreči, da zajamejo bodisi posamezne tihotapce, bodisi cele družbe. Tako so koncem minulega leta odkrili celo družbo, ki je napravila 50 milijonov dolarjev dobička. Ker tej družbi niso mogli drugače priti na sled, je pristopilo več detektivov k tej družbi in so sami pomagali vtihtati. Ko so pa zvedeli za zadostno število ojemalcev, so iz družbe izstopili in posledica je bila, da je bila drugi dan cela družba aretirana. Iz knjig so pozneje ugotovili go-rostni dobiček. Ko so v drugem slučaju prišli detektiv k neki ženski, ki je bila osumnjena, da se peča s prodajo alkohola, so našli steklenico priljubljene pičče, pod neko gosko, ki je ravno valila. To je iznajdljivost!

Kolegialnost. Rektor Albion Kolegija v Michiganu je izključil neko gosko vsled tega, ker je kadila v javnem lokalu. Ko je drugi dan zopet prišel v veliko dvorano, kjer so bile zbrane gojenke, nad 500 po številu, so se pri njegovem vstopu zagnale velikanski hrusci in trušč in krik in vik in zahtevale od njega, da takoj sprejme gojenko, ki jo je izključil, nazaj v zavod. Ko se je hotel izgovoriti, da bi povedal vzrok izključitve, mu dalje časa sploh niso pustile do besede. Končno so se vendar pomirile in prečistili jim je razložil, da je bila izključena tudi zato, ker je rada pila. Gojenke se tudi s tem niso zadovoljevale, pa so izbrale poseben odbor, ki bo ugotovil, če vzroki držijo. Obenem pa so rektorju zapretili, da bodo vse zapustile zavod, če se bo tovaršilec godila krivica.

Francoski so uvedli preiskavo proti številnim duhovnikom, ki so na priznici zavzeli svoje stališče napram generalu de Metz.

Madžarski poslanik pri Vatikanu bo v kratkem odpoklican. Na njegovo mesto pride sedanjí madžarski poslanik na Dunaju Masirevič.

Iz grške zbornice. Kakor poročajo iz Aten, je bil z 212 glasovi izvoljen predsednik grške zbornice vladni kandidat Raktivan (lib.). Republikanci so oddali prazne listke.

Mehikanska vstaja. Newyorški listi poročajo iz Vera Cruz, da je revolucionaarna vlada naznanila, da so vse v Atlantskem oceanu se nahajajoče luke zaprte potom položnih min.

Amerika proti Mehiki. Vlada Združenih držav je postala križarki »Richmond« in »Omahawa« ter šest torpednih ruslancev v mehiškansko vodovje, da bi takoj zaljale svobodo trgovskega prometa.

Stavka angleških železnikarjev. Stavkajoči strojevodje in kurjači so izjavili, da so pripravili stopiti v pogajanja. O tem so sklepali ravnatelji železniskih družb.

Ameriški kralj Iekla M. Schwab je prišel na Dunaj. V Berlinu se je razgovarjal s Stresemannom. Njegov pogovor pa je bil le šin uljudnosti.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Torek 29. jan. Zaprto.

Sreda 30. jan. Oloboček. Red D.

Četrtek 31. jan. Zaprto. (Generalna veja.)

Petek 1. febr. Beneški trgovec, premiera. Izven.

Sobota 2. febr. Othello. Izven.

Nedelja 3. febr. ob 3. uri pop. Danes bo nič. Izven.

Ob 8. uri zv.: Beneški trgovec. Izv.

Ponedeljek 4. febr. Mogočni prstan. R. B.

Opera.

Torek 29. jan. Traviata, gostujo ga. Wessel-Polla. Red B.

Sreda 30. jan. Suzanina tajnost, Mozart in Salieri, Giani Schich. Red A.

Četrtek 31. jan. Plesni večer mladostne pesalske gde. Rut Vavpotičeve. Izven.

Petek 1. febr. Gosposvetni sen. Red E.

Sobota 2. febr. ob 3. pop. Prodana nevesta. Ljudska predstava.

Nedelja 3. febr. Gorenjski slavček, 25. predstava. Izven.

Ponedeljek 4. febr. Zaprto.

LJUBLJANSKA DRAMA.

»Mogočni prstan«. Izpremembe. Brösel-tele ga. Medvedova, kraljica vil ga. Mar-tila Vera, princesa M. Danilova. V opisu so najje vse hujše krize — drama obkrojuje lezbarske bolezni. Seveda tudi predstave malo boleloah pri tem... »Mogočni prstan« nedeljo tudi. V druge posle pa se ne vmešavam. Pika.

— I.

»Ljubljanska opera. Sobotna Aida — po-kušali smo sicer le prve tri slike — je nala na višini reprezentativnih predstav. Nabito polno gledališče je prirejalo zlasti gde. Zikovi, g. Simencu in g. Čvejiću, ki so bili dospelci z uspešnega gostovanja v Zabu, navdušene ovacije, katerih je bil ob-rem v veliki meri deležen naš ljub. g. Be-lobom. Omeniti moramo še, da je gde. Stif-lopova zelo napredovala: želeli bi je še,

da pri izgovarjavi teksta pazi na vokal a. Glasovno je bila ta večer prav srečno raz-položena. Orkester in zbor vseskozi izvr-stna. — Dirigiral je g. ravnatelj Rukavina.

— »Beneški trgovec«. Premiera Šeks-pirjeve veselice »Beneški trgovec« bo v petek dne 1. februarja. Perzio igra gospa Marija Vna, Nerisso gde. Ježkova. Jessi-co gde. Mira Danilova. Kraljevičja aragons-kega in Sheylocka bosta igrala izmenoma g. Lipah in g. Rozoz. Na premieri igra g. Rozoz Sheylocka, g. Lipah kraljevičja Ara-gonskega. Na repitzi obratno. Basanio bo g. Peček, Antonio g. Terčič, Graziano g. Gregorin, Lorenzo g. Drenovec, kraljevičja maroškega igra g. Skrbinek itd. Režijo vodi g. Sest. Veselicega se vzprizori z go-bno in petjem. Oboje je zložil in bo dirigiral g. kapelnik Pauer. Sodeluje del muzike Dravske divizijske oblasti.

— Plesni večer mladostne pesalske gos-podične Rut Vavpotičeve se vrši v četr-tek, dne 31. t. m. v opernem gledališču ob pol 8. zvečer. Spored obsega sledeče točke: Chopin: Valse v E-molu, Mendelssohn: Po-mladna pesem. Čajkovsky: Jesenska pesem. Čajkovsky: Čanson triste. Schumann: Flan. L. M. Škrljanec: Ind. motiv; Grofesska. (Iz. suite k žlahtnemu meščanu.) Grieg: Skrat (Puck). Rachmaninov: Polichinella.

Nedeljski mladinski koncert v Filhar-moniji je zaradi obolenosti gde. Zikove od-padel. Vrši se enkrat pozneje.

Nova slovenska drama. Znani nas pi-satelj Josip Kostanjevec, ki živi sedaj v Mariboru, je dovršil svoje najnoveše delo, širidejansko ljudsko igro »Če mati umre«. Delo je pravzaprav dramatizacija njegove-ga zadnjega romana »Krivec«, vendar pa samostojno in prav prikladno posebno za podelske odre. Zanimivo je, da je to prvo Kostanjevečovo dramatično delo. Dramo je izročil celjskemu mestnemu gledališču in se bo premiera vršila še tekom letošnje se-zone. Sedaj pripravlja Kostanjevec velik roman iz mariborskega življenja.

Svetosavska proslava. Pravoslavna cer-kvena občina ljubljanska je v nedeljo zve-čer priredila lepo proslavo Svetega Save.

ki je privabila v Union mnogobrojno elitno občinstvo. Koncertni del je nudi pester vzpored. Uvodoma je zapel zbor F. S. obeh učiteljskih svetosavsko himno, nakar so se vrstile razne pevске točke. Gospa Borova-Valouškova je s svojim pastoznim kontra-altom dovršeno zapela arijo iz Saint Saen-sove opere Samson in Dalila, Konjovičeva narodno »Pojdo na gore« in Rukavinovo »Zvona«, g. operni pevec Marj Simenc je prednašal arijo iz Klenzlove opere »Evan-gelink« in arijo iz Leoncavallove opere »Pagliacci«, obe divno, s čarobno močjo njegovega organa. Naš mojster-pevec gosp. Betetto pa je briljiral v Pavčičevi »Pripla-ja je pomlad«, Lajovčevi »Serenadi« in Vil-harjevemu »Mornarju«. Namesto odsotnega g. Popova je nastopil operni pevec g. Zu-pan z Michlovo »Pevcem« in Adamičovo »Nocoj je pa lep večer«. Vsi solisti so za svoje lepo petje želi glasno pohvalo in so morali katero točko ponovljati ali pa drugo navreči. Na klavirju jih je spretno spremljal g. prof. Ruč. Da ni bil vzpored preeno-ličen, je hvalevreden prepeval zbor F. S. učiteljski pod vodstvom svojega dirigenta g. prof. Emila Adamiča. Uzgale so Mokranj-čev »Kozar«, Adamičovo »Ne maram« in dve koroški narodni. Mladina je pela z na-vdušenjem in je skladbe prav lepo predna-šala. Po uspelem koncertu se je vršil ani-miran ples.

Poslovljeni koncert opernega pevca g. Emila Rumpja v Mariboru. V soboto 26. t. meseca ob 20. uri se je vršil v veliki ka-zinski dvorani v Mariboru poslovljeni kon-cert opernega basista g. Emila Rumpja, ki je že lani zapustil mariborski oder in se posvetil drugemu poklicu. G. Rumpj je nato sodeloval marljivo pri delavskem pevskem društvu »Svoboda«, ki mu je sedaj, ko se ne posvaja le definitivno od oderskih desk in podija, ampak tudi od Maribora, ker se preseli v Ljubljano, priredilo poslovljeni koncert. G. Rumpj je pel Adamičovo »No-coj je pa lep večer«, Beranovo »Podokni-ko«, Ivavčevega »Meniha«, Kačerovskega »Bosanske sevdalinke«, Mokranjčevega »Lem Edina«, Michljevega »Človeka nikar«, Čajkovskega arijo Gremiza iz opere »Ode-

gin« in Donizettija arijo Raimonda iz opere »Lucia di Lammermoore«. Njegov čisti in močnogi bas je z lahkoto premagal vse težkote in ni nje skladb, ki so večinoma težke in tako nudi poslušalcem, ki so po-polnoma napolnili dvorano, res prvovrsten užitek. Od svojega zadnjega nastopa je le še napredoval. Njegov glas je postal še bolj siguran in tople. Posebno toplo in dovršeno je pel »Lem Edina« in »Človeka nikar«. Žel je buren aplavz in prejel lep lovorev vene. Na glasovirju je spremljala Rumpja ga. prof. Hladka s polnim razumevanjem in dovršeno. Odd. prof. Radova je zapela s spremljevanjem zboru ciklus slovaških in čeških narodnih pesmi. Njen glas je zvonek in čist in tudi izborno izšolan, čeprav ni močan in zmagnuje tudi v višjih legah. Pri čeških narodnih jo je občinstvo ponovno po-zvalo na podij in je morala dodati še en komad. Dobila je v dar lep šopek cvetic. Mešani zbor »Svobode« je pod taktirko prof. Hladkaja zapel ciklus Mokranjčevih srbskih narodnih pesmi, Adamičovo »Oj tam za gore«, Schwabovo »Kukovico«, Devovo »Prelepa je selška dolina«, ciklus ruskih narodnih pesmi, čeških narodnih pesmi, »Kiša pada« in Lajovčeve »Kroparje«. Zbor vidno napreduje in ima nekaj res dobrih moči, vendar pa je moški zbor veliko boljši kakor ženski. Občinstva sta posebno ugaj-ali »Kukovica« in »Kroparje«. Pevovodja g. prof. Hladky je tudi dobil lovorev vene. Koncert je v splošnem pokazal, kaj se s trudom, ljubeznijo in dobro voljo da na-praviti tudi iz delavskega pevskega dru-štva. Služilo bi lahko za vzgled tudi drugim.

Petindvajsetletnica umetni

Dnevne vesti.

Ljubljana, 28. januarja.

Svetosavska proslava v Ljubljani.

V veliki dvorani ljubljanske univerze se je ob priliki svetosavske proslave v nedeljo dopoldne ob 11 uri vršilo predavanje rektorja g. dr. Kidriča o »Delu sv. Sava v evropskem in južnoslovenskem nacionalno-literarnem okviru«. Zanimivemu predavanju je sledila razdelitev nagrad za najboljša dela akademikov. Nagrade se podeljujejo iz kraljeve svetosavske ustanove, katere statuti določajo, da dobi vsaka izmed petih ljubljanskih fakultet leino po 2000 Din, ki se izplačajo za najboljšo izdelano znanstveno temo. Letošnje nagrade so se razdelile tako-le: a) filozofska fakulteta: phil. Niko Bensus 400 Din za temo »Družbena avtonomija in heteronomija«, phil. Janez Zurga (franciskan) 600 Din za »Skrilavi plašč ob pohorskem granitu«, b) Juridična fakulteta: cand. Iur. Josip Dobrošek 600 Din za »Consuetudinarium in cerkvenem pravu pred kodeksom in po kodeksu«, cand. Iur. Matija Primus 800 Din za »Gospodarskopravni položaj cerkvenih ljudi po podatkih srbskih samostanskih arhivov«, c) Medicinska fakulteta: med. Franc Pirc 800 Din za »Asimetrija normalnega človeškega telesa«, d) Teološka fakulteta: teol. Sed. 550 Din za »Angeleski svet v Kristusovem zadoščenju pri sv. Tomažu Akvinskem«, teol. Vilko Fajdiga 450 Din za »Kulturohistorična metoda v primerjalnem verskosti«, teol. Ante Baranović 550 Din za »Odnos Grgura Velikoga za solinskim biskupijem«, in teol. Ivo Bučič 450 Din za »Svetost izvan katoliške crkve«.

Svetosavska proslava na ljubljanski univerzi je zelo lepo uspela. Poleg rektorja univerze, dekanov fakultet in visokoslovskega dijaštva so se udeležili proslave med drugimi tudi zastopniki državnih oblasti z velikim županom dr. Teodorjem Šporinom, m. zastopniki vojaških oblasti z komandantom dravske divizije oblasti generalom Stojanovičem, in zastopniki cerkvenih krogov z kneževskim dr. Jegličem, dalje zastopniki tujih držav, zastopniki avtonomnih korporacij in kulturnih društev.

Ljubljanska pravoslavna občina je proslavila Sv. Sava v veliki dvorani hotela »Union« v nedeljo dopoldne ob 9 uri. Slovesnosti se je udeležila tudi šolska mladina. Prota Dimitrije Janković je po izvršenem cerkvenem obredu, pri katerem je ruski cerkveni zbor pel obredne pesmi, v lepem in globoko zasnovanem govoru govoril številnemu občinstvu o pomenu sv. Sava.

Med vsemi srbskimi proslavami je najpomembnejša sv. Sava. Srbski narod veruje, da je vse, kar je v njem dobrega in poštenega, prišel od sv. Sava. Zato je postal sv. Sava zaščitnik srbskega naroda, njegove šole in prosvete.

Sv. Sava je prišel kot puščavnik na Sv. Gori do spoznanja, da mora biti največja dolžnost človeka, živeti za ves narod in ne samo zase. Krščanstvo je bilo zanj aktiven element gonila sila ki delu za svojega bližnjega. Sv. Sava je tako ljubil svoj narod, da je bil pripravljen, žrtvovati zanj tudi rešitev svoje duše. Sam je to izjavil z besedami: »Vas radi svojeplemenske mojih svetih i slatku ostavih pustinja, vaših radi duši i dušo svojih voznarstvih, vašega radi spasenja i svoje spasilne preobidoh«.

Tako se je vrnil v deželo svojih očetov, kjer je Srbom ustanovil samostojno narodno cerkev s srbskimi poglavarji in tako osvobodil srbske cerkve od grškega patrijarhata, tujega srbskemu narodu po jeziku, srcu in ljubezni.

V srednjem veku je bila vsa kultura v glavnem cerkvenega značaja. Sroka cerkev je bila takrat v grških rokah. Sv. Sava je dobro vedel, da bi grški škof takoj po njegovi smrti storili vse, da se temeljito zatroslo sledovi njegovega prosvetnega delovanja v Srbiji, ker jim ni bilo po volji prosvetno ljudstvo, temveč zapuščeno in neuko, katero so mogli izsesati.

Ko je sv. Sava ustanovil svojo samostojno cerkev, je izbral med svojimi učenci najboljši in jih posvetil za škofe. Poučeval jih je, kako je treba upravljati cerkev, čuvati vero, učiti ljudstvo in jih je poslal na vse strani srbske zemlje. Med duhovniki je izbral najboljše in jih poslal med narod, da ga učijo vero in moralo. Vzpostavljali so druge pisane ure in tudi sam pisal knjige za narod in cerkev, ustanovljali je cerkve in samostane, ki so bile šole, iz katerih se je širila med ljudstvom prosveta. Sv. Sava je dobro vedel, da se srbska država, osnovana z orožjem, ne bo mogla vzdržati brez večje kulture ki utrjuje smisel za državni red in dožnosti napram državi in družbi.

Sv. Sava je narodni svetnik, ki pripada vsem bratskim cerkvam in vsem veram, ki izpovedujejo ljubezen do bližnjega. On ni postal svetnik kot puščavnik, njegaj niso proglasili za svetnika cerkveni zbori, on ni ustvarjal in reformiral verskih dogem, temveč je ustvaril in vodil narodno šolo, narodno cerkev in narodno politiko.

Sv. Sava je v začetku svojega državnega življenja pred osmimi stoletji, izmislil brate in jih poučil o ljubezni do domovine. On bo tudi sedaj združil rojene brate Srbe, Hrvatje in Slovence s svojim naukom, da je brat mio- koje vere bio.

Naj se ta nauk razširi sinom naše domovine od Triglav do Osogovskih planin, od Soče do Strume, od Drave do Drine, od Jadranskega morja pa do čarobnih obal Ohijskega in Dorjanskega jezera!

Slovesnost so zaključile deklaracije in nastop pevskega zbora iz ljubljanskega učilišča, ki je pod taktiko g. E. Adamića zapel himno sv. Sava in državno himno.

V proslavo sv. Sava je priredil tudi Sokol I prosvetni večer, na katerem je predaval pisatelj dr. Ivan Lah.

— Sinočnja prireditve Československe obce v veliki dvorani »Kazne«, katere čisti dobitek je namenjen otrokom invalidom in slepcev v Ljubljani, je uspela izredno dobro in lepo. Prireditve so se udeležili razni zastopniki civilnih in vojaških oblasti, kulturnih in drugih organizacij ter častno število ljubljanskega meščanstva. Kot prva točka je bilo na sporedu predavanje g. gen. konzula dr. Otokarja Beneša o njegovem obisku »Verdunskega bojišča«. G. gen. konzul je v gladki slovensčini orisal na kratko svoje zadnje potovanje v Pariz, od koder je posetil slavno verdunsko bojišče. Jednat opis glavnih točk bojišča so spremljale lepe sklopične slike. — Nadaljnji spored je obstojal iz koncertnih točk, ki so vse sijajno uspeli. Veliko odobravalno in priznanje je žela zlasti gdč. Bela Rozumova, ki je iz priljubljenosti prevzela pevsko točko mesto obolele gdč. Zikove.

— Občnega zbora českoslovaško-jugoslovenske lige, ki se vrši v četrtek dne 31. t. m. v Narodnem domu, se udeležijo tudi tajnik bratislavske lige g. Josip Andeček, ki je znan po svojem marljivem delovanju za zblizevanje obeh narodov.

— Osebnosti iz poštne službe. Pošta v Breznu je poverjena začasnemu poštari I. razr. Mariji Mrak. Videm-Dobropolje pa začasnemu poštari I. razr. Mariji Praznik. — Premješeni so: činovnik V. razr. V. Ločič iz Marenberga v Maribor; poštari III. razr. Marja Schmidt iz Tuzle v Ljubljano in Ivanka Belar iz Maribora v Ljubljano; poštari II. razr. Maribor v Maribor, Jožet Lamprecht iz Ljubljane v Subotico; Marja Cvar iz Maribora v Ljubljano, Kristina Kos iz Radovljice na Jesenice, Gor., Leon Helmič iz Ljubljane v Kočevje; poštari oziroma poštari VI. razr. Ivan Drašček iz Subotice v Ljubljano, Olga Semolič iz Maribora v Ljubljano, Marja Arko iz Ljubljane v Kočevje, Rafaela Knapčič iz Celja v Marenberga, Marja Franko iz Kočevja v Maribor in Leon Višnar iz Velikega Bečkereka v Celje; poslužnik IV. razr. Aleksander Januš iz Ljubljane v Maribor, poslužnik VI. razr. Fr. Ostanek iz Lukovice v Ziri ter Iv. Arhar iz Zirov v Sent Vid nad Ljubljano. — Odpuščen je iz državne službe poslužnik VI. razr. F. Ukowitz v Šostanju.

— Imenovanja v carinski službi. Za carinike v 4. razr. so imenovani v Ljubljani Leonardo Jurič, v Mariboru Zvonko Tadejčič, na Jesenicah Bogomil Jarc; za carinike v 3. razr. so imenovani v Ljubljani Viktor Fabjan in Frano Urbas, in v Mariboru Stanko Rudež; za revizorja v 4. razr. je imenovan v Celju Milan Milčević. Revizor 5. razr. Jos. Petrič v Mariboru je upokojen.

— Mesto asistenta za kirurški oddelček je razpisano pri vodstvu javne bolnišnice v Celju.

— Nova kraljeva slika. Brzojavno je bil pozvan v Beograd prof. zagrebške umetniške akademije Maksimilijan Vanka, da naslika reprezentativni portret kralja.

— Spomenik ministru Draškoviću. V livarni zagrebške umetniške akademije je bil izdelan spomenik, namenjen vdovi umorjenega ministra Draškovića. Spomenik predstavlja angela v naravni velikosti in je delo kiparja Rosandića.

— Premog za železničarje. Svoječasmo poročali, da je prometno ministristvo zopet odredilo redno preskrbo železničarjev s premogom. K tej naši notici nam piše železničar iz Bačke: O redni preskrbi s premogom niti govora ne more biti. Premog se daje železničarjem samo v tem slučaju, ako imajo kurilnice za vlakovno službo vsaj za tri mesece krita potrebščino na premoju. In tudi v tem ugodnem slučaju določeno železničarji samo polovico množine, ki jim bi morala po pravici pripadati. Vsaj za subotičko ravnateljstvo so taki predpisi.

— Telefonska centrala v Mengšu. Dne 24. t. m. je bila otvorjena. kakor že poročano, v Mengšu telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet. V področju so napram centrali Mengš v prvem pasu vse postaje na Kranjskem in na Štajerskem, izvenšči Ljutomer, Krizevci pri Ljutomeru, Ptuj, Ormož, Slatina-Radenci, Sv. Lenart v Slov. goricah, St. Ilj v Slovenskih goricah, Velika Nedelja, Ormož in Prekmurje. Med Mengšem in Domžalami se vrši lokalni telefonski promet.

— Denarna (vrednostna) pisma od državnih uradov na privatne osebe in ustanove, katere niso oproščene poštnih pristojbin, morajo biti frankirana. (Glej poštne pravilnik I. del, stran 26, točka XIV.) Te pristojbine plačajo državne oblasti iz svoje blagajnice ali pa jih odtegnemo od zneska, ki ga pošljejo v denarni poslanje.

— Dijaki-rekruti, ki so najmanj dva meseca že odslužili in oni, ki izjavijo, da ne žele polagati izpita za rezervnega oficirja, ampak hočejo odslužiti 14 mesecev, za morejeto doslužiti odnosno odslužiti rok v kadru z ostalimi rekruti in sicer: Artiljeristi in kavalristi naj se javijo za nastop kadrovske službe dne 1. februarja 1924 ob 8. uri v komandi Ljubljanskega Vojnega Okruga, kasarna Vojvode Mišića, soba 70. Artiljeristi bodo opravljali v 32. artiljerijski polk v Maribor, kavalristi pa v 2. konjiški polk v Virovitico. Dijaki-rekruti, ki so bili rekrutovani za pešadijo, inženirjo, vazduhoplovstvo in mornarico, naj se javijo za nastop kadrovske službe istotom dne 21. februarja 1924 ob 8. uri. Rekrutovani za pešadijo bodo odpravljani v 36. pešaki v Varaždin, rekruti za inženirjo, vazduhoplovstvo in mornarico v komando inženirje IV. armijske oblasti v Zagreb. Prednje velja samo za one dijake-rekrute, ki pripadajo po svoji domovinski občini Ljubljanskemu Vojnemu Okrugu.

— Lep uspeh našega domačega umotnika. Sokolska župa Sarajevo je izmed številnih drugih ponudb odbrala plaketo g. Antona Severja, kiparja in profesorja na sred. teh. šoli v Ljubljani, za znak pokrajinskega zleta, ki se vrši na Vidov dan v Sarajevu. Čestitamo g. Severju in želimo, da bi mu naša javnost posvečala več pažnje kot do sedaj.

— Popravek. Z ozirom na notico Dr. Schenka v Vašem listu od 25. t. m., št. 21. prosim, da objavite na istem mestu, to je med dnevnimi vestmi v prihodnji številki Vašega lista pozivno na št. 19. tisk. zakona sledeči popravek: Ni res, da sem kdaj pisal ali podpisal Dr. Schenka in tudi ni res, da me je moral ob prevratu Narodni odbor v Radovljici na splošno zahtevo vsega ljudstva takoj odpustiti iz službe, res

pa je, da sem bil začetkom svečana 1919 službeno premeščen v drug kraj od pristojne oblasti, potem ko se me je za to popreje vprašalo. Z očitnim spoštovanjem dr. Franca Zenko. Kranj, dne 26. jan. 1924.

— Razpuščena je podružnica »Zveze rudarskih delavcev v Sloveniji s sedežem v Trbovljah«, ker že več let ne deluje in nima pogojev za pravni obstoj.

— Kmetijski tečaj na Grmu. V dneh 23. do 25. se je vršil pri drž. kmetijski šoli na Grmu, pod vodstvom ravnatelja B. Skaličevega in s sodelovanjem strokovnega učitelja Fr. Simončiča trodnevni kmetijski tečaj, ki je bil prav dobro obiskan. Poleg treh domačih učencev II. letnika zimске šole se je tečaju udeležilo 31 zunanjih udeležencev in sicer 14 iz Dolenjske, 7 iz Belokranja, 6 Gorenjske, 1 Notranje in 3 Štajerske.

— Kmetijski tečaj na Grmu. Tekom prihodnjega meseca se vršita pri drž. kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu še dva tečaja in sicer 18. do 20. februarja sadjarski tečaj, 21. do 23. tečaj za pridelovanje in umno povzrobo krmne. Z ozirom na veliko važnost sadjarstva in živinoreje za vslo Slovenijo bi bilo želeli, da se kmetovata tečajev obilno udeležijo. Priglasje sprejema ravnateljstvo šole. Za vinogradnike se vrši 24. in 25. februarja tečaj za delo v vinogradih in obrezovanje trt, dne 7. aprila za spomladno cepljenje in stratificiranje trt in 10. in 11. junija za zatiranje škodljivcev in zeleno cepljenje trt. Kdor se hoče tudi v umnem vinogradništvu izveždati, naj se udeleži teh tečajev in se pripravi takoj pri ravnateljstvu (po dopisnici ali osebno).

— Malteško vročico morajo po odreditvi zdravstvenega ministristva prijaviti vsi zdravniki kot nalezljivo bolezen.

— Celjske vesti. Svetosavska proslava. Srpska cerkvena pravoslavna občina je priredila v dneh 26 in 27. januarja v korist zidanja pravoslavne cerkve v Celju svetosavsko proslavo. V soboto zvečer se je vršil v veliki dvorani »Union« ogromno obiskani koncert in ples. Sodelovala je pri koncertu vojaška godba iz Maribora pod osebnim vodstvom kapelnika g. F. Herzoga. Sodelovala je dalje s pevskim točkam gospa P. Lovsetova iz Ljubljane, ravnatelj celjske Gashene Matice g. Karel Sancer ter njegova soproga gospa Mirca Sancer. Koncertne točke so bile krasne in so občinstvo zadovoljile v polni meri. Priredila je bila tudi plesna zabava po koncertu, katere je trajala v zgodnje jutranje ure. V nedeljo dopoldne je bila ob 11. uri v veliki dvorani Nar. doma proslava sv. Sava s cerkvenim obredom, govorom in deklaracijami. Tudi te proslave se je udeležilo precej občinstva. — Smrtina kosa. Na Cankarjev cesti je umrla gospa Matilda Erhartič, soproga sodnega svetnika in odvetnika gospoda Erhartiča v 59. letu starosti. Pogreb se je vršil v ponedeljek na okoliškem pokopališču. — Hud mraz je zadnje dni zopet nastopil pri nas in s tem tudi za športnike ugodno vreme. Celjska drsališča so žopet odprta. pa tudi sankarji in smučarji so prišli na svoj račun. — V mestnem gledališču se je v nedeljo dopoldne z dobrim uspehom igrala otroška predstava »Zakleti princ«. Gledališče je bilo dobro obiskano, kar kaže potrebo, vzporedi večkrat otroške predstave. V tej sezoni je bila to prva otroška predstava.

— Letošnja svetosavska proslava v Mariboru je jako lepo uspela. Dopoldne je občinstvo napolnilo prostorno Götzovo dvorano. Med obredom rezanja kolača, ki ga je opravil prota Trbojevič, le na galeriji pel pravoslavni cerkveni zbor. Po raznih deklaracijah so nastopili otroci, oblačeni v narodne noše raznih pokrajin naše države ter zapeli »Gor čez izaro«. Večerni koncert in zabava sta bila zelo številno obiskana. Svira je vojaška godba. Sledil je ples, ki je trajal do ranega jutra.

— Mariborski občinski svet in zidanje novih stanovanjskih hiš. Na zadnji seji mariborskega občinskega sveta so se reševale tudi prošnje za prodajo občinskih stavb. Občinski svet je prošnjam sicer ugodil in dovolil prodajo stavb po 20 Din za m², pristavil pa pogoj, da se na tem svetu dograjene hiše 15 let ne smejo prodati, da se tako prepreči spekulacija. Ta pogoj je prav dober in pameten. Vprašanje pa je, če je umesten pri gradbeni misli, ki vlada po osvoboditvi v Mariboru? Po našem mnenju je glavno, da se sploh zida, pa naj potem nove hiše ostanejo v posesti onega, ki jih zgradi, ali pa naj preidejo v druge roke. Kadar je hiša sezidana, je sezidana in z vsako novo hišo se vsaj deloma reši stanovanjska revščina. Zato mislimo, da omejen pogoj nikakor ni umesten in je v stanju, da stavebnike, ki pač ne mislijo zidati zase, opoši in jih odvrne od namere zidati sploh.

— Seja mariborskega mestnega občinskega sveta je preložena na 1. februar ob 7. uri zvečer.

— Mariborske vesti. V soboto, dne 26. t. m. okrog 11. ure zvečer je v hiši posetnika Matije Pavliniča v Studenci izbruhnil požar, ki se je naglo razširil. Studenci. Ska kakor tudi mestna požarna bramba sta dospeli takoj na lice mesta ter po dveurnem napornem delu ugasili požar. — Na veselič kamniškega gasilnega društva, ki se je vršila v nedeljo v Scheragovi gostilni v Kamnici, se je vnel med fanti prepir. Povzročitelj Stefana Straussa so postavili na cesto. Zanj pa se je zavzel njegov prijatelj Matija Haložan, hlapec v Kamnici. Šel je domov po samokres in se nato skupno s Straussom vrnil pred gostilno. Tam je začel najprej skozi okno streljati v sobo na goste; 4 osebe so bile teško ranjene, dve pa smrtonosno. Rešilni oddelček je prejel ranjene v mariborsko bolnico. Povzročitelj nesreče Strauss in Haložan sta bila še tekom noči aretirana in izročena okrožnemu sodišču. — Trgovski potnik Otmar V. iz St. Lenarta, ki je bil svojčas zaposlen pri tvrdki Letonja, je ogoljufal tvrdko Martinz s tem, da je na račun svojega prejšnjega delodajalca Letonje prevzel za 1115 Din blaga. Razen tega pa je ogoljufal tudi tvrdko Letonja za 5000 Din. Bil je aretiran in oddan v zapore okrožnega sodišča. — Predsednik SNŠG, g. Zagorski, je sklical za soboto ustanovni občni zbor svoje stranke v gostilni Orovič. Ker pa ni bilo dovolj zborovalcev, da bi se mogli sestaviti odbor, je bil ustanovni občni zbor preložen.

— Pušne vesti. Mestni magistrat razglašja sledeče: V smislu novega zakona o ustrojstvu vojske se imajo vsi moški rojeni v letih 1869, 1870, 1871, 1872 in 1873, kateri stanujejo stalno v Ptuj, takoj javiti pri mestnem magistratu. — Dne 26. t. m. se je vračal hlapec trgovca Selinškega v Ptuj. Perger Franc, s praznim dvopreznim vozom iz Brega v Ptuj. V bližini gostilne Pongračič na Bregu so se splašili konji ter začeli strahovito dirjati čez dravski most proti mestu, dokler se ni

so z vso silo zaleteli v veliko izložbo trgovca Zelezna na Hrvatskem trgu. Konj so močno poškodovani, kakor tudi izložba. Škoda se ceni na 70.000 kron. — Lekarniško sliužboma ob 27. na 28. t. m. lekarna »Pri zlatem jellenu«, ob 29. na 30. pa lekarna »Pri zlatem jellenu«. — Pevsko društvo »Slavček« v Ptujju priredi dne 3. februarja ob 3. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma gledališko predstavo »Tri sestre« v treh dejanjih. Med tuk. občinstvom vada velika zanimanje za to prireditev. — Vlom v progovni sekciiji. Osumljeni, ki so bili radi tega vlopna zaprti, so bili te dni izpuščeni iz zapora, vsled pomanjkanja dokazov. — V kavarini »Balkan« zopet dnevno koncert izvrstnega Šramel-terceta.

— Januarska ševilka »Jadranske Strazhe« je opremljena s simbolično naslovno sliko, delo prof. Radovana Tommasca. Vsebinska: Jadrska straža in njene cilji; Ivo J. Lahman; Tendence z druge obali Jadrana; Nikola Stanković; Pomorska historija Jadrana; Avijatika in društvene vesti. Številka obsega 24 strani in 15 ilustracij. List se naročuje v Splitu. Naročnina 100 Din letno.

— Smrtina kosa. Te dni je umrl v Guštanj tamkajšnji orožniški komandir Jakob Wutte ter zapustil vdovo in dva nepreskrbljena otroka. Wutte je bil dober orožnik in ljubeznjiv tovariš svojim podrejenim kakor tudi sovrstnikom. Pri svojih predstojnikih je užival splošno zaupanje, pri prebivalstvu pa splošno spoštovanje in ugled. Pri pogrebu so se posovili od pokojnika v ganljivih govorih g. kaplan Kotnik, orožniški narednik Ferjančič in orožniški major Bunc iz Maribora. Z Wuttejem smo izgubili zavednega koroškega Slovenca, ki je postal žrtev svojega težkega poklica.

— Smrt starega dekleta. V okolici Beograda je stanovala v majhni hišici 60letna starka. Posetnikom je kaj rada pravila o svojem zarocenju in predstojiči svatbi. Sicer pa se je le malo brigala za svet in je živela s svojo staro mačko samotarsko življenje. Ko ji je hotel pred nekaj dnevi neko voščiti novo leto, je našel hišna vrata zaklenjena. Odsel je na policijo, ker je domneval, da se je zgodila nesreča. Ko so udili v bomo stanovanje, so našli sestradano mačko, sedečo ob postelji, kjer je počivalo starkino truplo.

— »Skrepanje«, ki se je izplačalo. Ravnatelj »Bodenkreditanstalt« se je spri s predsednikom upravnega sveta te banke. Ravnatelj je bil odpuščen, toda dobil je odpravnino 52 milijard avstrijskih kron, kar bi bilo približno 30 milijonov dinarjev. Temu se je izplačalo!

— Modna krojina šola za dame in gospe. V mesecu februarju se vrše dnevni večerni tečaj za šivilje in krojače. Za dame, ki niso šivilje, se prireja posebno lahki tečaj. Pouk v šivanju! Vsaka dama lahko izljuduje svoje garderobo. Prirojenjavanje vseh vrst moških in damskih oblek strankam, ki žele krog po modelih, tudi po meri! Posebni preizkušeni najeleгантnejši kroji za gospe. Pouk v krojenju obleke za častito duhovščino. Lastni slovenski zvezki za pouk v prirojenjavanju. (Tudi za nešivilje.) Razpošiljam modne žurnale vseh svetovnih akademij. Korespondenčni učni tečaj. Models les plus ricents de Paris et de Londre. Ljubljana, Židovska ulica 5.

— Elitni tehniški ples, ki ga priredi akademsko društvo jugoslovenskih tehnikov (A. D. J. T.) pod pokroviteljstvom Udruga jugoslovenskih inženjerov in arhitektov, seka Ljubljana, in častnega damskega komiteja, se vrši v torek dne 5. februarja v vseh prostorih Narodnega doma. Pričetek ob pol 9. uri zvečer; očiščeni sprejem od pol 9. do 9. ure. Čisti dobitek je namenjen izpopolnitvi strokovne društvene knjižnice. Vstop je proti vabilu.

Društvene vesti.

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani sporoča svojim članom, da se vrši pri »Sestici« dne 7. februarja t. l. ob 20. uri l. društveno predavanje. Predavatelj g. dr. Lovrenčič: Lovski zakupi. Ker je predavanje poučno in za slehernega lovca koristno, upamo, da se našemu vabilu odzovejo vsi ljubljanski lovci. Odbor.

Osebnosti zvezd državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani sklicuje za četrtek 31. t. m. ob 20. uri v salonu pri Mraku na Rimski c. sestanek vseh organizacij drž. nameščencev in upokojencev. Dnevni red: Razprava o položaju in organizaciji. Z ozirom na važnost dnevnega reda se vse organizacije (tudi nečlane) vpludno vabilo, da se sestanka po svojih delegatih zanesljivo udeležijo. Odbor.

Sokolska maskarada v Mariboru se vrši kakor običajno na pustno soboto, t. j. 1. marca v vseh prostorih Narodnega doma. Kakor se nam poroča, se ves napredu Maribor zato maskarado pridno pripravlja. Nastopijo najrazličnejše maske, posamezno kakor tudi v večjih in manjših skupinah. Razen različnih godcev in godbe bo svirala tudi celokupna godba »Drava«. Vabija se bodo kmalu razposlala. Vse podrobnosti javimo še pravočasno.

Umik Srbov preko Albanije.

V soboto zvečer je predaval v društvu »Soča« strokovni učitelj Jeras o umiku preko Albanije l. 1915. Predavatelj, ki se je sam udeležil tega strašnega pohoda kot dobrovoljec, je opisal, kar je videl in doživel. Toda že samo to, ki je bilo vendar le majhen del tragedije srbskega naroda, je pokazalo poštenost srbske duše za svojo domovino in svoj narod; heroizem srbske žene, ki je pretrpela vse, da reši dečo sovražnih krepeljev.

Strašna je bila pot umikajočih se srbskih borcev preko ledenih alpskih gora. Leden mraz in lakota sta požrla tisoče in tisoče hrabrih vojakov. Kdor je omeogel, je poginil. Potem dalje ob Skadskem jezeru — tudi tu je našlo mnogo onemoglih srbskih vojakov svoj grob. Oni pa, ki so se s trdom privlekli do pristanišča sv. Jovan Meduvanski, so zastojali čakati, da pride ponje italijanska ladja in jih reši nečloveškega trpljenja. Italijanska vlada se za izpene begunce ni zmenila... Treba je bilo iti še naprej, v Drač. Tu šele je prišla rešitev — francoska ladja.

Poslušalci so sledili predavanju z velikim zanimanjem. Predavatelj je slikal in vidiel so pred seboj vse gorje in vse strahote, ki so jih pretrpeli Srbi leta 1915... Po predavanju g. Jerasa se je oglašil k besedi tudi g. ravnatelj Wester, ki je stalen obiskovalec »Sočin« predavaj; Dejal je, da so bila še vsa dosedanja predavanja prav dobra; toda etično tako visoko, kakor sobotno predavanje g. Jerasa, še ni bilo nobeno.

Primorske vesti.

p Smrtina kosa. V Pčinu v Istri je umrl v 78. letu svoje starosti tamnošnji župnik Ivan Bersenda, ki je bil kot večina istriških duhovnikov zvest borec za pravice ubogega naroda.

p Fašistovski volilni manevri na Primorskem. Komaj se je raznesla vest, ja je bila razpuščena poslanska zbornica in razpisane nove volitve, so že pričeli fašisti s podvojeno agitacijo za vstop v fašistovski milico. Ta stvar sicer ni nova, toda z ozirom na današnji položaj je dobila povsem drugačno lice. Italijanski volni zakon določa, da ne smejo aktivni vojaki do maršala voliti. Ta določba velja tudi za fašistovski milico. Ako bi jim šli naši mladeniči, ki so odslužili svoj vojaški rok v italijanski armadi in tudi drugi, ki bi se hoteli obdeli v črno srado, na limanice, bi Italijani dosegli dvojen uspeh. Prvi bi omenjene nove vojske mlince za časa volitev lahko mobilizirali in jim s tem onemogočili izživet njihove volilne pravice, na drugi strani bi s tem zanesli v slovenske vrste razdor in bojazen pred poturicami. Toda narodna zavest našega primorskega življa nam jamči, da bodo njihove nakane spodletle in ostale jugoslovske vrste — razen nekaj izjem — strnjene.

Sport.

Beogradski S. K. gostuje 2. in 3. februarja v Zagrebu ter nastopi proti prvaku države Gradjanskemu S. K. Kakor znano se nahaja B. S. K. zopet v dobri formi, kar pač najbolj pričajo njegove zadnje zmage nad Moravskim Slavijo s 6 : 1 in nad Gradjanskim s 4 : 3.

Mnogo debat povzroča vprašanje srednjega napadalca v moštvo naše reprezentance, ki igra 10. februarja v Zagrebu proti reprezentanci Avstrije. Za to mesto je bil nominiran Concordijski Dubravčić, s katerim pa, kakor se vidi, ni vsa sportna javnost zadovoljna, temveč je mnenja, da je za to mesto mnogo bolj sposoben all-round igralec Gradjanskega Vragovič.

Kriza v dunajskem Rapidu. Avstrijski prvak S. K. Rapid se nahaja v težki krizi. Ta spor, ki se vleče že del časa, je dosegel svoj vrhunec šele sedaj, ko so se vrtili igralci kluba iz svoje turneje po Španiji. Med vodstvom kluba in igralci je prišlo namreč do takih diferenc, da je ultimativnim potom zagrozilo s svojim izstopom iz kluba mnogo igralcev prvega moštva. Odbor Rapida je ta ultimati odklonil in tako je izstop teh igralcev iz kluba gotova stvar. Svoj izstop so najavili sledeči igralci: Brandstätter, Bauer, Dietrich, Niersch, Wondrak, Richter, Wessely in Schlosser. Izmed starih igralcev so ostali klubu zvesti le Kuthan, Uridil, Klär, Siller in Regnart, ki je pa diskvalificiran na 1 leto. Razumljiv je seveda veliki lov, ki so ga uprizarili ostali dunajski klubi na izstopivše igralce. K. bodo pa najbrže prestopili korporativno v W. A. F. Nasprotno je dobilo vodstvo kluba mnogo ponudb od igralcev drugih prvorazrednih klubov. Za krizo svojega prvaka se je začel zanimati tudi dunajski nogometni savez, ki je sedaj uvedel nekatere posredovalne akcije med vodstvom kluba in izstopivšimi igralci. Situacija je vsekakor zelo kritična, vendar sporazum ni še popolnoma nemogoč in s tem je tudi katastrofa izključena.

Borzna poročila.

Beograd, 28. januarja. Devize: Beograd 0.1233—0.1237, Bukarešta 43.50 do 44, Italija 381.50—382, London 370.50 do 371, New York 87.65—87.75, Pariz 396—397, Praga 253.35—253.45, Sofija 62—65, Svica 1515—1517. Valute: Avstrijske krone 0.1232—0.1237, romunski lei 60—61.50, madžarske krone 0.1225—0.2250.

Zagreb, 28. januarja. Devize: Dunaj 0.1222—0.1242, Budimpešta 0.3075 do 0.3375, Italija, izplačilo 378.50—381.50, London, izplačilo 369.50—371.50, London, sek 368—371, New York, kabel 0—87.75, New York, ček 86.90—87.90, Pariz 396.75—401.75, Praga 251.75—254.75, Sofija 0—65, Svica 1508—1518. Valute: Dolari 85.85 do 86.875, avstrijske krone 0.12225—0.12425, italijanske lire 374.50—377.50.

Curih, 28. januarja. New York 579.625, London 24.55, Pariz 26.35, Bukarešta 2.90, Beograd 6.60, Sofija 4.10, Dunaj 0.008125, avstrijske krone 0.00815.</

Gospodarstvo.

Navedena nesoglasja.

V našem gospodarstvu smo imeli v preteklem letu dva pojasa, navidezno nerazumljiva in nerazločljiva z navadnimi gospodarskimi teorijami. Dinar se je dvigal kljub temu, da je obkrožen rastele. Cene življenskih potrebščin so rastle, kljub temu, da se je dinar dvigal.

V prejšnjih letih so izražali naši gospodarski krogi svoj strah za bodočnost dinarja v veliki meri s tem, da so dinar nakupovali tuja plačilna sredstva in da so vlagali dinar tudi na druge načine.

Ob koncu leta 1922 v začetku leta 1923, je bil v naši državi prehod iz kreditne inflacije v kreditno deflacijo. Kljub povečanju obkroženja novčanice potreba po dinarjih rastle v večji meri kot obkroženje. V raznih zavodih nakopičen tuj denar je moral iz blaginje zavemo za dinarje, ki so jih rabili ti zavodi za kritje svojih obveznosti.

Da prepreči prenehanje porast ali prenehanje padec dinarja, si je Narodna banka nabavila v teku lanskega leta mnogo tujih plačilnih sredstev. Obkroženje se je sicer lani povečalo, toda povečala se je tudi metalna podlaga; ta večala se za mnogo več odstotkov, kot obkroženje. Če bi hotela torej Narodna banka polagoma prodati vso tekočo zadnjo leta pridobljeno metalno podlago, bi mogla dobiti v zameno v svoje blagajne več dinarjev, kot jih je izdala v istem času v promet. Deflacija bi bila torej vsakemu vidna, Narodna banka bi pa s tem izgubila možnost reguliranja kurza dinarja in dinar bi se nahajal zopet v onem štadiju nesigurnosti, kot pred leti.

Cene življenskih potrebščin so rastle, čeravno ne v veliki meri, od začetka lanskega leta do danes kljub temu, da je tudi dinar rastele. Nočem razvijati v navadnih gospodarskih knjigah pisanih teorij o tvorbi cen sploh, temveč povedati je ono, kar se mi zdi, da je največ učinkovalo na vznik gornjega polaja. Opisati hočem le vzroke narastajočih cen živl in sicer na debelo.

Cene živl so bile v prejšnjih letih v naši državi umetno pritisnjene sled visokih izvoznih carin in delnih izvoznih zabran. Pred dobrim letom so se izvozne carine znatno znižale, vsled česar je pričelo v inozemstvu večje vpraševanje po naših življih. Cene so morale rasti in se prilagoditi svetovnim cenam. Poleg tega pa so v še večji meri delovali na porast cen živl še drugi vzroki.

Goveje meso je bilo v prejšnjih letih pri nas poceni, ker ni pridelal govedorejec vsled suše dovolj krme za živino. Zato je bil primoran zadovoljiti se s ceno, katero mu je diktirala velika ponudba in malo povpraševanje. Lanska letina krme je bila bogata, vsled česar ima govedorejec možnost, polniti si polagoma svoje izpraznjene hleve. Pri tvorbi cen živine pride danes do veljave tudi subjektivno mnenje producenta o rentabilnosti prodaje. Preje pa vsled pomanjkanja krme tega ni bilo, producent je moral prodajati.

Svinjsko meso in mast je dražja tudi vsled tega, ker je svinjereja pri nas zelo nazadovale. To pa vsled tega, ker je cena koruzi pri nas tako visoka, da se pri racionalnem krmljenju bolj izplača izvažati koruzo, nego krmiti z njo svinje, dalje vsled tega, ker se izvažajo premladi in preslabi prašiči, kakor tudi vsled svinjske kuge.

Gornji vzroki se mi zdi v glavnem merodajni za narastajoče cene; obenem pa tudi pojasnjujejo navidezno nesoglasje med dvigom dinarja in dvigom cen.

Uvoz v našo državo v drugem četrtletju 1923.

Statistika našega uvoza za drugo četrtletje minulega leta izkazuje, da smo uvozili v mesecih april, maj in junij 1923 za 1.882.774.359 dinarjev blaga. Vsota je ogromna, posebno še, če jo primerjamo s kratko dobo, v kateri se je nvožilo to blago iz inozemstva v našo državo. Te številke nam povedo, kaj se pravi podpirati tujo industrijo, kajti če bi se držali v naši državi načela, da je treba dajati domačim izdelkom prednost pred tujimi, dokler slednji ne dosežejo iste ali boljše kakovosti bi se ta vsota zmanjšala za velik odstotek. Največ je uvozila v teh treh mesecih našo državo Avstrija (približno 30 odstotkov skupnega našega uvoza), namreč za 576.080.338 dinarjev blaga. Takoj na drugem mestu v našem uvozu je Češkoslovaška z 19 odstotki. Nato pride Italija s 13, Nemčija (9,9), Anglija (7), Zedinjene države (3,6), Francija (3,6), Romunija (2,7), Grška (1,7), Madžarska (1), istotako Holandija in Indija.

Iz Reke, smo uvozili v našo državo v drugem četrtletju lanskega leta za 6.080.472 dinarjev blaga (0,32 odstotka). Rusija stoji v tem našem uvozu na 34. mestu, celo za Kitajsko. Iz Rusije smo uvozili samo za 18 tisoč 750 dinarjev, dočim iz Kitajske za 48 tisoč 785 (0,02 odstotka) blaga.

× Davek na penzijske fonde pri bankah. Državni svet je odredil, da se mora ukiniti dosedanja praksa obdavčenja dotalci, ki jih posamezne banke določijo iz čistega dobička za penzijske fonde svojega uradništva. Te dotalce se morajo smatrati kot izdatek banke in se morajo pri predpisovanju davkov odpisati od čistega dobička.

Kolkovanje

v zadevah pred upravnim sodiščem.

A. Vloge,

ki se dele:

- a) v navadne vloge, opozorilne in prošnje, podvržene splošno kolku po t. p. 1 po 5 Din in
- b) v kvalificirane vloge, ki so obremenjene s posebno večjo takso.

Kot takšne kvalificirane vloge pridejo v poštev:

1. Tožba zoper odločbo upravnega oblastva (člen 15 in 18 zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih).

2. Pritožba zoper odločbo višjega samoupravnega oblastva (člen 18 zgornjega zakona in člen 32 uredb o poslovnem redu pri upravnih sodiščih).

3. Pritožba zoper razsodbo upravnih sodišč na državni svet (člen 37 zgornjega zakona).

4. Pritožba zoper zavrnitev pritožb pod 3 radi formalnih nedostatkov (po členu 40 zgornjega zakona).

5. Pritožba proti nezakonitosti voilnega postopka (člen 48 zakona o oblastni in sreški samoupravi, »Službene Novine« št. 92 ex 1922 »Uradni list« št. 136 ex 1922).

Tožbe na upravno sodišče pod 1 je kolkovati redno po t. p. 52 opomba 2, s 50 Din.

Samo (pritožbe) zoper kazenske obsojbe po t. p. 229 to je po finančnih zakonih se plačuje po t. p. 230 taksa 100 Din.

Pritožbe pod 2. je kolkovati po t. p. 52, opomba 2, 50 Din.

Pritožbe pod 3. in 4. je istotako kolkovati s 50 Din.

Pritožbe pod 5. je kolkovati s 100 Din tarifna postavka 53 in člen 70 pravilnika.

Kot nadaljnje kvalificirane vloge bi prišle v poštev.

6. Prijava (prošnja) k državnemu strokovnemu izpitu v smislu člena 22 zakona o obči upravi »Službene Novine« št. 92 ex 1922 »Uradni list« št. 135 ex 1922) po t. p. 9 in člen 39 pravilnika 20 Din.

7. Prošnja za dovoljenje ponavljalnega ali naknadnega državnega strokovnega izpita po istem zakonskem določilu s 30 Din.

8. zahteva po izločitvi sodnikov upravnega kot disciplinskega sodišča v smislu člena 168 zakona o civ uradnih in §§ 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

9. zateva po izločitvi sodnikov upravnih sodišč v smislu člena 63 uredb o poslovnem redu pri državnem svetu in upravnih sodiščih in §§ 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809,

Izpred sodišča.

GOZDNA TATVINA.

Posednica Ana Stern iz Frana pri Mariboru je 25. t. m. sedela pri okrajnem sodišču na obtožni klopi, ker je bila tožena, da je v gozdu Alojzija Viherja žagala in odnesla 10 cm debele hraste in smreke in da je tudi v Kuncem gozdu les, pa tudi njegova jabolka pobirala in domu nosila. Pri razpravi je odločno trdila, da ni ukradla ničesar in da je samo suha drel pobirala. Tudi kot priča zaslišani Franc Tušič jo je precej razbremenil, toda njena mati je izrekla, da sicer neče »tlačiti svoje hčere«, mora pa po pravici povedati, da jo je videla na tuj, komaj en meter od meje oddaljeni zemlji, kjer je les vzela in ga prosto nesla. Vključno temu jo je sodnik opomnil in izročil je spis okrajnemu glavarstvu. Po razglasitvi obsodbe se je obtožiteljica zastopnik dr. Lašič tako razburila, da je v naglici rekla: »Per moj duš, da bom prosil državnega pravdnika, da pošlji to stvar.« Sodniku ta opazka seveda ni bila všeč in zato je zaklical: »Mir! — ob enem je pa dr. Lašič diktiral disciplinarno kazen 100 dinarjev.

PODJETEN TAT.

Krojaški vajenec Jože Bečan, doma iz Medvode, je, dasi še mlad dečko, že nevaren tat, ki je bil že radi tatvine obsojen kaznovan. Ta kazen pa ga je še poslabšala. Včeraj se je zopet zagovarjal pred senatom

dež. sodišča, ker je ukradel to-le: 1. Grudnik v Dravljah kolo, vredno 2500 Din., Kisuvcu v Kresnicah kolo 4500 Din. in pa nekemu Knolu v Sent. Vidu čevlje in kapo vredno 200 Din. Končno je bil ta mladi nepridiprav že tako pretkan, da si je pridobil neke poselske knjižice, v kateri je zbral tuj in je vpisal svoje ime. Obtoženec je vse tatvine popolnoma mirno priznal in ni kazal niti najmanjšega kesa. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe in bo moral povrniti — če bo kdaj kaj imel — napravljeno škodo.

OBSOJENI »ORLI«.

Povodom neke javne prireditve v Zelenikah so trčili skupaj v precej živahnem razpoloženju Orli in Sokoli. Orli trdijo, da so jih izvalili trije Sokoli česar pa ne morejo dokazati. Gotovo pa je, da so Orli in Orlice z župnikom Ivanom Noč na čelu, prav nramno in z odurnimi besedami zmerjali Sokole in organizacijo. Obtoženci so se pred sodiščem zagovarjali, da niso kričali sokolske barabe itd., marveč selške barabe itd. Seveda izgovor ni držal in so bili vsi razgrajati z ženskam vred obsojeni vsak na 48 ur zapora z izjemo Ivana Noč, ki je bil obsojen z ozirom na njegov stan na 200 Din globe.

VASOVALEC.

Dne 28. okt. je vasoval Alojzij Ahlin pri hčerki posestnika Duše na Slinivci. Jezilo je to domače fante, ker je običajno, da se morajo zgledati tuj vasovalec pri domačinih, da si pridobije pravico vasovanja v tuj

vasi. Slična je tudi ljudsko uzakonjena navada, da mora ženin iz tuje vasi plačati ob priliki poroke in odvoza bala domačim fantom takozvano »šrango« in si mora dekle od domačih fantov odkupiti. Ker je Ahlin, ne da bi mislil zlo, ta običaj prezrl, so ga opozorili domači fantje, da tega ne trpe. Obkolili so hišo in zahtevali, da naj gre Ahlin z njimi ter jim plača primerno fantovsko odkupnino, katero so določili na tri »štefane« vina. Vse bi se bilo mirno poravnalo, če bi bil Ahlin to storil, in pa če bi ne bili postali slišni fantje preveč nasilni. Javornik France in Jože Mehle Jože, Franc in Jože Zakrajšek, vsi ugledni sinovi domačih posestnikov, so po kratkem prerkanju vdrli v hišo skozi okno in zahtevali vasovalca. Spozabili se je eden izmed njih celo tako daleč, da je udaril domačo hčerko, ki je tvorila »casus belli« v brado in jo precej poškodoval. Končno pa so fante le odpravili brez težjih posledic. Gospodar Duša, star triden mož, ki je prišel tisti večer že precej dobre volje domov je rekel, da se ne ve natanko spominjati, kako se je odigrala ta nočna tragikomedija. — Po daljšem zaslišanju prič je ugotavljal zagovornik, da je bil to pač »čuden špas«, ki pa se z ozirom na vasovalske običaje ne sme kvalificirati kot vlom v hišo ali tako nasilstvo, ki ga napravijo res zlobni in hudobni vlomilci. Senat je vpoštoval ta zagovor in je obsodil obtožence, kolikor je bilo možno milo. Obsojena sta bila Jožeta Javornik in Mehle vsak na 1 mesec, Javornik France in Jože Zakrajšek pa vsak na 3 tedne zapora.

Dopisi.

Prevalje. Velik nedostatek v našem kraju je, da nimamo lastnega zdravnika ter si moramo iskati zdravniško pomoč od daleč. Ne glede na to, da je naša občina zelo razsežna ter broji veliko prebivalcev, je tukaj sedež okrajnega glavarstva, sodišča in davkarije. Upoštevati je dalje, da se nahaja v naši občini premoženje, pri katerem je zaposlenih mnogo uradnikov in rudarjev. Istotako imajo tukajšnja lesna tovarna, papirnica ter tiskarna mnogo delavskih moči, dalje se nahaja tu precejšnje število železniškega in carinskega osebja. Umevno je, da je pri takih razmerah mnogo potreba nujna zdravniška pomoč zelo potrebna in marsikatera nesreča bi se preprečila, ko bi bil zdravnik pri rokah. Oddaljenost zdravnika in veliki stroški, ki so združeni z zdravniškim obiskom, strah marsikatero družino poskušati si zdravniške pomoči. Koliko žalost in nesrečo povzroča v družini pomanjkanje zdravnika, kaže tragični slučaj, ki se je včeraj tu dogodil. Tukajšnji orožniški stražmešter se je po prihodu iz službe opoldne vsled otrpnenja srca onesvestil. Oddaljeni zdravnik, ki je prišel k bolniku ob 6. uri zvečer, je konstatiral, da slednjemu še rahlo biše srce. A radi zakaslosti zdravniške pomoči je bilo zaman istemu rešiti življenje. Leta 1921, ko je nalezljiva bolezen »griza« zahtevala toliko žrtve, se je mnogo govorilo in pisalo o potrebi domačega zdravnika, bolnišnice in lekarn. Žalobno, da so se takratni mero-

dajni činitelji za stvar premalo zavzeli ter pustili to lepo idejo zaspati. Prišlo je celo tako daleč, da se je lepo in veliko poslopje bratovske skladišnice, v katerem se je pred vojno nahajala bolnišnica, lekarna in zdravniško stanovanje, prodalo za malo vsoto socialno demokratskemu konzumu. In tako smo v zdravstvenem oziru sedaj veliko na slabšem, nego smo bili pred vojno. — Od občine, ki ima gotovo smisel za dobro zdravstveno stanje svojih prebivalcev, pričakujemo, da bo skrbela in delovala za pridobitev domačega zdravnika. Ohracamo se tudi neposredno do kraljevske vlade s prošnjo, da ista sama ukrene vse potrebno, da dobimo v Prevalje v najkrajšem času toli zaželenega zdravnika in lekarno.

Kino, Ljubljanski dvor

predvala

29., 30., 31. januarja

elegantno, razkošno komedijo

„Kadar država nima denarja“

v elegantni vlogi ERNST RÜCKERT. Elegantne, zelo razkošne prireditve to leto in nad vse slajne, nalokusneje izvršene dekoracije.

Henry Murger

23

La Bohème.

Prizori iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

»Za Boga,« si je rekel Rudolf, ko je spremljal domov gospodično Lavro, »to je gotovo ljubezniva oseba. Videti je, da je doma v slovinci in da ima zelo bogato garderobo. Prav razpoložen sem, da jo osrečim.«

Ko je gospodična Lavra prispela do svoje hiše, je izpustila Rudolfovo roko in se mu zahvalila za njegov trud, da jo je spremljal v tako oddaljen del mesta.

»O, madame,« je odgovoril Rudolf in se priklonil do tal, »želel bi bil, da bi stanovali v Moskvi ali na Soudskih otokih, da bi mogel biti dalje časa vaš kavalir.«

»To je malo daleč,« je odgovorila Lavra afektirano.

»Šla bi bila po boulevardih, madame,« je rekel Rudolf. »Dovolite mi, da vam poljubim roko na osebo vašega lica,« je nadaljeval in poljubil svojo spremljevalko na ustnice, preden se je mogla Lavra braniti.

»Oh! Gospod,« je vzkliknila, »preveč nagli ste.«

»To je zato, da prej pridem,« je rekel Rudolf. »V ljubezni moramo prve razdalje prekoračiti v galopu.«

»Kakšen čudak!« je pomislila modistinja in šla v svoje stanovanje.

»Dražestna oseba,« je rekel Rudolf in odšel.

Ko se je bil vrnil domov, je v naglici legel in je imel najslajše sanje. Videl se je, kako je držal v objemu gospodično Lavro na plesih, v gledališčih, na izprehodih; napravljena je bila v sijajnejše obleke, kot so jih izumile pravljice o kraljicah.

Druga dne je Rudolf vstal po svoji navadi ob osmih. Njegova prva misel je bila na gospodično Lavro.

»To je krasna ženska,« je godrnjal; »prepričan sem, da je bila vzgojena v Saint-Denis. Slednjič bom vendar spoznal srečo, da bom imel ljubico, ki ne bo kozava. Gotovo se bom zanj žrtvoval, grem, da dvignem denar pri »Mavrici«, kupil si bom rokavice in peljal Lavro na kosilo v restavracijo, kjer imajo prtiče. Moja obleka ni zelo lepa,« je rekel in se oblačil; »a črna obleka tako dobro stoji!«

In odšel je ter se napolnil v pisarno »Mavrice«. Ko je šel čez ulico, je srečal omnibus, na katerega stranicah si čital na priljubljenem letaku:

Danes v nedeljo v Versailles-u veliki vodometi. Če bi bila udarila strela pred Rudolfom, bi ne bila napravila nanj globlje vtisa kot pogled na ta lepak.

»Danes nedelja! to sem čisto pozabil,« je vzkliknil, »ne bom mogel najti denarja. Nedelja danes!!! Toda vse, kar ima v Parizu kaj pod palcem, je na potu v Versailles.«

Gnan po onem bajnem upanju, ki se človek vedno nanj oklepa, je Rudolf vendar tekkel v pisarno svojega časopisa, ker je računal, da bo srečno naključje privedlo tja blaginjaka.

Gospod Boniface je bil v resnici tam za trolej, a je takoj zopet odšel.

»Da gre v Versailles,« je rekel Rudolfu pisarniški sluga.

»No,« je rekel Rudolf, »končano je... Toda,« je pomislil, »sestane imam dogovorjen šele za danes zvečer. Sedaj je poldne, imam torej še pet ur časa, da najdem pet frankov, dvajset sous na uro kot konji iz Boulogne-skega gozda. Naprej!«

Ko je bil v delu mesta, kjer je stanoval neki novinar, ki ga je imenoval uglednega kritika, mu je prišlo na misel, da poskusi pri njem.

»Prepričan sem, da najdem tega,« je rekel, ko je korakal po stopnicah; na današnji dan piše podlistek, ni nevarnosti, da bi šel z doma. Izposodil si bom od njega pet frankov.«

»Glej ga! Vi ste,« je dejal literat, ko je videl Rudolfa, »prav pridete; prošil bi vas za majhno uslugo.«

»Kako pride to prav!« je pomislil urednik »Mavrice«.

»Ste bili včeraj v Odeonu?«

»Vedno sem v Odeonu.«

»Potem ste videli novo predstavo.«

»Kdo naj bi jo bil videl, če ne jaz. Občinstvo v Odeonu, to sem jaz.«

»Res je,« je dejal kritik; »vi ste izmed kariatid tega gledališča. Govore celo, da ga vi subvencionirate. Poslušajte, česa vas hočem prositi: sceno zadnje predstave.«

»To je lahko; imam dober spomin kot unik.«

»Kdo je napisal to delo?« je vprašal kritik Rudolfa, medtem ko je ta pisal.

»Neki gospod.«

»Potem ne bo bog ve kaj močnega.«

»Manj močno kot Turek gotovo.«

»Potem ni krepko. Glejte, Turki so po krivici na glasu kot močni ljudje, ne mogli bi biti niti Savojci.«

»Kaj naj bi jih oviralo?«

»Ker so vsi Savojci Auvergnani in ker so Auvergnani podstreščki. In potem ni več Turkov razen na predmestnih maškeraadah in v Champ-Elysées, kjer prodajajo datelje. Turek je predsodek. Eden mojih prijateljev pozna orient, ta mi je zagotovil, da vsi pariški Turki prišli na svet v rue Coquemard.«

»Ta je pa dobra,« je rekel Rudolf.

»Se vam zdi?« je rekel kritik. »To bom takoj napisal v svoj podlistek.«

»Tu je moja analiza; hitro sem jo napisal,« je odvrnil Rudolf.

»Da, a je kratka.«

»Če postavite pomišljaje in razvijate svoje kritično mnenje, bo že zavzela dovolj prostora.«

»Nimam časa, moj dragi, in potem moje kritično mnenje ne vzame dosti prostora.«

»Postavite pridevnik pri vsaki tretji besedi!«

»Ali bi ne mogli prikupati k svojem pregledu, kratko ali bolje dolgo oceno igre, kaj?« je vprašal kritik.

»Vraga,« je rekel Rudolf, »o tragediji imam pač svoje misli, a opozorim vas, da sem jih dal že trikrat tiskati v »Kastorju« in »Mavrici«.

»Ne de nič, koliko vrst znašajo vaše misli?«

»Štirideset.«

»Hudiča! vi pa imate dolge misli! Dobro, posodite mi svojih štirideset vrst!«

»Dobro!« je pomislil Rudolf, »če mu napravim prepis za dvajset frankov, mi ne bo mogel odreči pet frankov. Moram vas opozoriti,« je rekel kritiku, »da moje misli niso popolnoma nove. So na komolecu nekoliko ogoljene. Preden sem jih tiskal, sem jih raztrobil po vseh pariških kavarnah; ni ga natakara, ki bi jih ne znal na pamet.«

Najstarejša špedicijška tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER, Ljubljana - Jesenice

Špedicijška pisarna

Podjetje za pravažanje blaga južne železnice. Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Podjetje za pravažanje pohištva. — Skladišče s posebnimi zaprtimi kabinami za pohištvo. Brzojavlj. RANZINGER. Interurban telefon 60.

Zvezna tiskarna in knjigarna

Wolfova ul. 1

v Ljubljani

Marijin trg 8

Izdeluje vsakovrstne tiskovine, knjige, brošure, poslovne knjige, bloke, note, tabele, vstopnice, razglednice, naročilne knjižice, lično, hitro in po konkurenčnih cenah.

Moderna knjigoveznica.

SPLOŠNA KNJIŽNICA

Št. 1. I. Albreht: Ranjena gruda, povest, broš. Din 12 vez. Din 17		
2. R. Murnik: Na Bledu, povest, " 16 " " 22		
3. I. Rozman: Testament, ljudska drama, " 12 " " 17		
4. C. Golar: Poletno klasje, izbr. pesmi, " 20 " " 26		
5. F. Milčinski: Fridolin Žolna, humor, " 8 " " 13		
6. L. Novák: Ljubosumnost, veseloigra, " 6 " " 11		
7. Utva: Andersenove pripovedke, " 12 " " 17		
8. Gaboriau: Akt št. 113, roman, " 22 " " 28		
9. Fr. Veber: Problemi sodobne filozofije, " 24 " " 30		
10. I. Albreht: Andrej Ternouc, povest, " 6 " " 11		
11. P. Golia: Peterčkove poslednje sanje, " 12 " " 17		
12. Fr. Milčinski: Mogočni pristan, nar. prav., " 12 " " 17		
13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, pov., " 10 " " 15		
14. D. K. Engliš: Denar, nar. gosp. spis, " 26 " " 32		
15. E. in I. Goncourt: Renée Maupérin, rom., " 15 " " 21		

Znanstvena zbirka:

Št. 1. Dr. L. Čermelj: Boškovičev nauk o materiji — prostoru — času, broš. Din 16 vez. Din 17

Cene se razumejo brez poštnine.

ZVEZNA KNJIGARNA - Ljubljana, Marijin trg 8 in po vseh knjigar

Otvoritev koncesioniranih učnih tečajev.

Sprejemam dame in gospodične v praktičen pouk, v svrhu priučitja si za lastno rabo samostojno izvrševati vsakovrstne modne klobuke.

Nadaljna poljsnila od 10. do 1. popoldne.

Modni salon za damske klobuke

Aloizija Vivod roj. Mozetič
LJUBLJANA, Pred škofijo 21, II. nadstr.

Ne čakaj spomlad!

Naroči takoj: seme, sadno drevje, dalije, vrtnice, gladiole i. t. d.

Veletrnarsko podjetje

»VRT« DŽAMONJA

IN DRUGOVI, Maribor.

Zahtevaj cenike!

Ne čakaj spomlad!

Naroči takoj: seme,

sadno drevje, dalije,

vrtnice, gladiole i. t. d.

Veletrnarsko podjetje

»VRT« DŽAMONJA

IN DRUGOVI, Maribor.

Zahtevaj cenike!

Ne čakaj spomlad!

Naroči takoj: seme,

sadno drevje, dalije,

vrtnice, gladiole i. t. d.

Veletrnarsko podjetje

»VRT« DŽAMONJA

IN DRUGOVI, Maribor.

Zahtevaj cenike!

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para z davčino vred.

Gmotno slabšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglasih!

Bivši drž. namestnik

Sobo,

Raznovrstni sir

Vajenec

Potnike

Proda se

Krompirja

Kupim

Krasen kratek glasovir

Kdor hoče

Devojka

Harmoniko

Trgovski uradnik

Važno

Trgovski uradnik

Važno